

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТОГТООЛ

2022 оны 06 сарын 17 өдөр

Дугаар 36

Төрийн ордон, Улаанбаатар хот

Хүнсний хангамж, аюулгүй байдлыг хангах талаар авах зарим арга хэмжээний тухай

Монгол Улсын Их Хурлын тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1 дэх хэсгийг үндэслэн Монгол Улсын Их Хурлаас ТОГТООХ нь:

1.“Хүнсний хангамж, аюулгүй байдлыг хангах талаар авах зарим арга хэмжээний тухай” Монгол Улсын Их Хурлын тогтоолыг хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөг хавсралтаар баталсугай.

2.“Хүнсний хангамж, аюулгүй байдал” үндэсний хөдөлгөөнийг өрнүүлэх хүрээнд дараах арга хэмжээг авахыг Монгол Улсын Засгийн газар /Л.Оюун-Эрдэнэ/-т даалгасугай:

1/Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн салбарын эрх зүйн орчныг сайжруулах чиглэлээр:

а/хүнсний хангамж, аюулгүй байдлыг хангах, цаашид экспортын чиг баримжаатай хүнс, хөдөө аж ахуйн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлийг хөгжүүлэхэд шаардлагатай нийт 1.7 их наяд төгрөгийн санхүүжилтийн эх үүсвэрийг 2022-2026 онд улсын төсвөөс зээлийн хүүгийн татаас болон батлан даалт, гадаадын зээл, тусламжийн хөрөнгөөр санхүүжүүлэх боломжит хувилбарыг тодорхойлж, холбогдох хууль тогтоомжид нийцүүлэн шийдвэрлэх, шаардлагатай бол хууль тогтоомжийн төслийг боловсруулж, Улсын Их Хуралд өргөн мэдүүлэх;

б/энэ тогтоолын хавсралтад заасан хүнсний хангамж, аюулгүй байдлыг хангахтай холбоотой эрх зүйн орчныг бүрдүүлэхэд чиглэсэн хууль тогтоомжийн төслийг боловсруулж, Улсын Их Хурлын 2022 оны намрын ээлжит болон 2023 оны хаврын ээлжит чуулганы хугацаанд багтаан Улсын Их Хуралд өргөн мэдүүлэх;

в/тарифын зохицуулалт хийх замаар хүнсний түүхий эд, бүтээгдэхүүний импортын хамаарлыг бууруулах, экспортын чиг баримжаатай хүнс, хөдөө аж ахуйн бүтээгдэхүүний нэр төрөл, тоо хэмжээг нэмэгдүүлэх эрх зүйн орчныг бүрдүүлэхэд чиглэсэн хууль тогтоомжийн төслийг боловсруулж, 2022 онд багтаан Улсын Их Хуралд өргөн мэдүүлэх;

г/хүүхдийн хоол, хүнсний хангамжийн оновчтой тогтолцоог бий болгох асуудлаар холбогдох хууль тогтоомжид нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийг боловсруулж, Улсын Их Хуралд өргөн мэдүүлэх;

д/хүнсний аюулгүй байдлын статистик үзүүлэлтийг тооцох аргачлалыг шинэчлэн боловсруулж батлуулах, хүнсний чиглэлийн бүх стандартад дүн шинжилгээ, үнэлгээ хийж, шаардлагатай стандарт, техникийн зохицуулалт, хүнсний сүлжээний үе шат бүрд зохистой дадлын зөвлөмж, зааврыг шинэчилж, шинээр батлах;

е/мал, амьтны гаралтай болон ургамал, түүний гаралтай хүнсний түүхий эд, бүтээгдэхүүнийг эцсийн бүтээгдэхүүн хүртэл ул мөрийг мөрдөн тогтоох бүртгэлийн журмыг боловсруулан батлуулах, цахим бүртгэлийн нэгдсэн системд шилжүүлэх;

ж/хүнсний улирлын нөөц бүрдүүлэх, зарцуулахтай холбогдсон журмыг боловсруулан батлах;

з/хүнсний аюулгүйн үзүүлэлтийг тодорхойлох, пестицид, малын эм, хоруу чанар өндөртэй нян, хүнд металлын үлдэгдлийг хянах, хяналтын төлөвлөгөөг батлах;

и/хүнсний гол нэрийн бүтээгдэхүүний нийлүүлэлт, нөөцийн нэгдсэн тогтолцоо, түүний удирдлагын системийг бий болгож, логистик нийлүүлэлтийн төвүүдийг үе шаттайгаар байгуулах, холбогдох эрх зүйн орчныг бүрдүүлж, шаардлагатай арга хэмжээг авч хэрэгжүүлэх;

к/хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн салбарын татаас, урамшууллын тогтолцоог боловсронгуй болгож, шаардлагатай урамшууллын хөрөнгийн эх үүсвэрийг төсөвт бүрэн тусгаж, хэрэгжүүлж байх.

2/Удирдлага, зохион байгуулалтын чиглэлээр:

а/“Хүнсний хангамж, аюулгүй байдал” үндэсний хөдөлгөөнийг хэрэгжүүлэхэд шаардагдах хөрөнгө оруулалтыг урт хугацаатай, хүү багатай эх үүсвэрээс санхүүжүүлэх, улсын болон орон нутгийн төсөв, бусад санхүүжилтийн эх үүсвэртэй уялдуулан төр, хувийн хэвшлийн түншлэл, хөрөнгө оруулагчдын идэвхтэй оролцоонд тулгуурлан зохион байгуулах;

б/“Хүнсний хангамж, аюулгүй байдал” үндэсний хөдөлгөөнийг Засгийн газраас батлан улс орон даяар “Эх орны эрүүл хүнс” уриан доор хэрэгжүүлж байгаа “Атар-4 тариалангийн тогтвортой хөгжлийн аян”-тай уялдуулан хэрэгжүүлэх;

в/хүнсний эрдэм шинжилгээ, судалгааны хүрээлэн байгуулах асуудлыг судалж шийдвэрлэх;

г/мал аж ахуй, газар тариалан, хүнсний үйлдвэр, хадгалалт, тээвэрлэлт, худалдаа, хоол үйлдвэрлэл, үйлчилгээнд стандарт, техникийн зохицуулалтын шаардлагыг мөрдүүлэх, хүнсний сүлжээний үе шат бүрд хүнсний чиглэлийн үйл ажиллагаанд зохистой дадал, хяналт, удирдлагын тогтолцоог нэвтрүүлэх, түүнийг баталгаажуулах эрх бүхий итгэмжлэгдсэн байгууллагын тоог нэмэгдүүлэх;

д/хүнсний түүхий эд, бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл, нийлүүлэлтийн явцад аюулгүйн үзүүлэлтийн шаардлагыг бүрэн хангасан эсэхэд тавигдах дотоодын хяналтыг нэмэгдүүлэх, хөндлөнгийн хяналтын тогтолцоог боловсронгуй болгох, хяналтын үйл ажиллагааг эрчимжүүлэх;

е/хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрлэлийн чиглэлийн төрийн өмчит их, дээд сургууль, мэргэжлийн сургалт-үйлдвэрлэлийн төвийн бүтэц, зохион байгуулалтыг шинэчлэх, сургалтын чанарыг сайжруулах, эдгээр салбарт тэргүүлэх чиглэлээр суралцагчид сургалтын төлбөрийн дэмжлэг үзүүлэх, мэргэшсэн ажилтны ур чадварыг дээшлүүлэх, мэргэжлийн боловсон хүчнийг тогтвор суурьшилтай ажиллах нөхцөлийг бүрдүүлэх, шаардлагатай хөрөнгө, санхүүгийн эх үүсвэрийг улсын болон орон нутгийн төсөвт тусгах;

ж/хүнсний хангамж, аюулгүй байдлыг хангах, импортыг орлох хүнсний бүтээгдэхүүний дотоодын үйлдвэрлэлийг нэмэгдүүлэхэд шаардлагатай дэд бүтэц, эрчим хүч, уур, дулааны эх үүсвэр, шатахуунаар тогтвортой хангах;

з/монгол орны байгаль, газар зүй, цаг уурын онцлогтой уялдсан уламжлалт хүнс бэлтгэх арга технологийг сэргээн таниулах, хэрэглээнд нэвтрүүлэх, хүнс бэлтгэх уламжлалт мэдлэгт суурилсан, инновац шингэсэн бүтээгдэхүүн бий болгох тогтолцоог бүрдүүлэх, дэмжлэг үзүүлэх;

и/хот, хөдөөгийн хөгжлийн тэнцвэрийг хангах, төвлөрлийг сааруулах хүрээнд мал аж ахуй, газар тариалангийн салбарт аж ахуй эрхлэхээр нийслэлээс орон нутагт шилжин суурьшсан иргэн, аж ахуйн нэгжид татварын болон бусад дэмжлэг үзүүлэх;

к/Монгол Улсад үйлдвэрлэсэн брэнд бүтээгдэхүүнийг олон улсын болон бүс нутгийн хэмжээний үзэсгэлэн худалдаанд танилцуулах, сурталчлах боломжийг бүрдүүлж, экспортлох эрх зүйн орчныг бүрдүүлэх, дэмжлэг үзүүлэх;

л/хүнс, хөдөө аж ахуйн салбарт шинжлэх ухааны ололтыг нэвтрүүлж, үйлдвэрлэлийн хэмжээг нэмэгдүүлэх зорилгоор эрдэм шинжилгээний хүрээлэнгээр захиалгат судалгаа, туршилтын ажил хийлгэх хөрөнгийг нэмэгдүүлэх.

3/Газар тариалангийн үйлдвэрлэлийн чиглэлээр:

а/тариалангийн зориулалттай газар ашиглалтыг сайжруулах, талбайн хэмжээг нэмэгдүүлэх зорилгоор шинээр 200.0 мянган гектар хүртэл атар газрыг тариалангийн газарт шилжүүлэх, эргэлтийн талбайг 1.1 сая гектарт хүргэх, усалгаатай тариалангийн талбайг 5000 гектараар нэмэгдүүлэх, тариалангийн газрыг улсын газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөөтэй уялдуулах;

б/ургамлын генетик нөөцийн ашиглалт, хамгаалалт, нутагшсан сортын үрийн нөөц бүрдүүлэх, үр тариа, төмс, хүнсний ногоо, жимс, жимсгэнэ болон ашигт таримлын үр үйлдвэрлэлийн тогтолцоог бүрдүүлэх, Ургамал, газар тариалангийн хүрээлэнгийн үйл ажиллагаанд тулгуурлан улсын хэмжээнд улаан буудайн 4, тэжээлийн 2, хүнсний ногооны 5, төмсний 4, нийт 15 үрийн аж ахуйг байгуулах, сорт сорилтын үйл ажиллагааг шинжлэх ухааны үндэслэлтэйгээр хөгжүүлэх;

в/“Монгол Улсад газар тариалан эрхлэх систем” технологийн баримт бичгийг мөрдлөг болгож, хөрсний доройтлыг бууруулах, үржил шимийг хамгаалах, сайжруулах, зохистой ээлжлэн тариалалт бүхий дэвшилтэт технологи нэвтрүүлэх, түүнд нийцсэн техник, технологийн шинэчлэл хийх;

г/тэжээлийн тариалалт, үйлдвэрлэлийг нэмэгдүүлэх, эрчимжсэн мал аж ахуй, туслах аж ахуйд шаардагдах дотоодын хэрэгцээт тэжээлийн хангамжийг 1.9 сая тоннд хүргэхэд зохион байгуулалт болон санхүүгийн дэмжлэг үзүүлэх;

д/хүлэмжийн аж ахуйн үйлдвэрлэлийг 270 гектар хүртэл нэмэгдүүлэн хөгжүүлж, хүн амыг жилийн туршид шинэ ургацын ногоогоор тогтвортой хангахад чиглэсэн бодлого, үйл ажиллагааг төлөвлөн хэрэгжүүлэх, дулааны хангамж, дэд бүтэц бүхий бүс нутгуудад 50 гектар өвлийн хүлэмжийн цогцолбор аж ахуй байгуулах;

е/хөрсний шим тэжээлийн бодисын алдагдлыг нөхөх, ургацын чанар, хэмжээг нэмэгдүүлэх зорилгоор дотооддоо бордооны үйлдвэрлэлийг хөгжүүлэх, улмаар импортыг орлох, экспортыг дэмжих чиглэлээр уул уурхайн үйлдвэрийг түшиглэн азот, фосфорын бордооны үйлдвэр байгуулах техник, эдийн засгийн үндэслэлийг боловсруулах, хэрэгжилтийг хангах;

ж/бүх төрлийн будаа, чихрийн манжин, бусад ашигт таримлын тариалалтыг нэмэгдүүлэхэд анхаарч, шаардлагатай санхүүжилт, зээл олголтын оновчтой тогтолцоог бий болгох, бодлогын дэмжлэг үзүүлэх;

з/стандартын шаардлага хангасан үр тарианы элеваторын багтаамжийг 20.0 мянган тонноор, төмс, хүнсний ногоог хадгалах механикжсан агуулах, зорины багтаамжийг 50.0 мянган тонноор тус тус бүсчилсэн байдлаар нэмэгдүүлэх;

и/байгаль цаг уурын эрсдэлийг даван туулах зорилгоор экологид ээлтэй, усыг зөв зохистой ашиглах усалгааны дэвшилтэт технологи нэвтрүүлэх, услалтын системийг шинээр барих, сэргээн засварлах, шинэчлэх, усан сан бүхий ус хуримтлуулах хөв, цөөрөм байгуулахад шаардлагатай санхүүгийн эх үүсвэрийг бий болгох, дэмжлэг үзүүлэх;

к/үйлдвэр, фермер, нөхөрлөл, хоршоо, аж ахуйн үйл ажиллагааг дэмжсэн кластерыг бий болгоход чиглэсэн хөдөө аж ахуйн агро парк байгуулах;

л/“Тэрбум мод” үндэсний хөдөлгөөнийг хэрэгжүүлэх бодлого, үйл ажиллагааны хүрээнд аймгийн төвд 30 гектар, сумын төвд 10 гектар агро ойн аж ахуйг тус тус байгуулах, жимс, жимсгэнийн суулгац үржүүлгийн төв, цэцэрлэгийн аж ахуйг хөгжүүлэх, тариалангийн талбайг хашаажуулж ойн зурвас байгуулах;

м/жил бүрийн намрын ургацаас стратегийн нөөц бүрдүүлэх зорилгоор 100.0 мянгаас доошгүй тонн хүнсний улаан буудайг худалдан авах нөөц бүрдүүлэх.

4/Мал аж ахуйн үйлдвэрлэлийн чиглэлээр:

а/бэлчээрийн даацад тохирсон малын тоо толгойн зохистой харьцааг бий болгох, малын эрүүл мэндийг хамгаалах, нэг малаас авах ашиг шимийг нэмэгдүүлэх, малыг чанаржуулах, малчдын үүрэг, оролцоог нэмэгдүүлэхэд засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгжтэй хамтран ажиллах;

б/мал, малын гаралтай түүхий эд, бүтээгдэхүүний зорилтот зах зээлийг хөгжүүлж, бэлтгэн нийлүүлэлт, анхан шатны боловсруулалт, борлуулалтын оновчтой сүлжээг бий болгох, загвар хоршоог байгуулах, шинэчлэх, хоршоолох хөдөлгөөнийг бүх талаар дэмжих;

в/хот, суурин газрын ойролцоо, газар тариалангийн бүс нутагт эрчимжсэн мал аж ахуйг хөгжүүлэх, махны чиглэлийн үүлдрийн 50.0 мянган толгой, сүүний чиглэлийн үүлдрийн 50.0 мянган толгой үхрийн аж ахуй, махны болон нарийн ноост хонины үржлийн цөм сүргийн аж ахуйг бий болгох, өндөр ашиг шимт малын үр хөврөлийг гадаад улсаас нэгдсэн бодлогоор авах, үржил селекцийн ажилд биотехнологийн ололтыг нэвтрүүлэх, малын удмын санг хамгаалах, мал үржүүлэг, технологийн ажлыг эрчимжүүлэх, энэ чиглэлийн нэгжийн үйл ажиллагааг дэмжих, холбогдох санхүүжилтийг төсөвт тусгах;

г/гахай, тахианы болон өсвөр хонь, үхэр бордох аж ахуйг өргөтгөх, шинээр байгуулахад аж ахуйн нэгжийн оролцоог нэмэгдүүлэх, урт хугацаатай хөрөнгө оруулалт, санхүүгийн дэмжлэг үзүүлэх;

д/зөгийн аж ахуйг хоршоолсон хэлбэрээр хөгжүүлэх, түүний бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлийг нэмэгдүүлэх, экспортлох боломжийг бүрдүүлэх;

е/мал, амьтны гоц халдварт өвчинтэй тэмцэх цогц арга хэмжээг шуурхай авч хэрэгжүүлэх, био бэлдмэлийн дэвшилтэт үйлдвэрлэлийг нэвтрүүлэх, вакцины хүйтэн хэлхээний сүлжээг бий болгох, оношилгооны лабораторийг чадавхжуулах, мал эмнэлгийн үйлчилгээний нэгжийн үйл ажиллагааг бэхжүүлэх, шаардагдах санхүүжилтийг улсын болон орон нутгийн төсөвт тусгах.

5/Хүнсний боловсруулах үйлдвэрлэлийн чиглэлээр:

а/мал аж ахуй, газар тариалангаас нийлүүлсэн хүнсний түүхий эдийг дотооддоо боловсруулах, бэлэн бүтээгдэхүүнийг үйлдвэрлэх, дотоодын зах зээлд борлуулсан чанар, эрүүл ахуй, аюулгүйн үзүүлэлтийн шаардлага хангасан бүтээгдэхүүнд олгож байгаа урамшууллын тогтолцоог боловсронгуй болгох;

б/хүүхдийн хоол, сүү, ногоо, жимс, жимсгэнийн тэжээлийн үйлдвэрийг шинээр байгуулах, өргөтгөх, үндсэн түүхий эдийг дотоодоос бэлтгэн нийлүүлэхэд санхүүгийн дэмжлэг үзүүлэх;

в/цэцэрлэг, ерөнхий боловсролын сургууль болон мэргэжлийн боловсрол, сургалтын байгууллага, дотуур байрны суралцагчийн хоолны зардлыг шим тэжээл, инфляцын түвшинтэй уялдуулан нэмэгдүүлэх, эцэг, эх, асран хамгаалагчийн хяналт, оролцоог хангах;

г/хуурай сүү, хүнсний давс, хүнсний тос, төмс, төрөл бүрийн будаа, элсэн чихрийн боловсруулах үйлдвэрийг шинээр байгуулахад санхүүгийн дэмжлэг үзүүлэх тогтолцоог бүрдүүлэх;

д/хүнсний зориулалтын тусгай тээврийн хэрэгслээр /автомашин, вагон, онгоц/ тоноглогдсон тээврийн паркийг шинээр бий болгох, дотоодын болон экспорт, импортын хүнсний түүхий эд, бүтээгдэхүүнийг тээвэрлэх тогтолцоог бүрдүүлэх;

е/хүнсний түүхий эд, бүтээгдэхүүнийг стандартын шаардлага хангасан зориулалтын агуулах, зооринд хадгалах, бүртгэлийн нэгдсэн тогтолцоог бий болгох, хатаах, хөлдөөх, нөөшлөх бага, дунд оврын тоног төхөөрөмжийн нийлүүлэлтийг дэмжих, хүнсний сав, баглаа боодлын дотоодын үйлдвэрлэлийг хөгжүүлэх;

ж/хүнсний боловсруулах үйлдвэрийн хүчин чадлыг бүрэн ашиглах, тоног төхөөрөмжийн шинэчлэл хийх замаар бүтээгдэхүүний амт чанар, сав, баглаа боодлыг сайжруулах, нэр төрлийг нэмэгдүүлэн экспортын зориулалтын брэндийг хөгжүүлэх, үйлдвэрийн үйл ажиллагааг нь тогтвортой явуулахад эргэлтийн хөрөнгөөр дэмжих;

з/хүнсний нэмэлт, биологийн идэвхт хүнсний бүтээгдэхүүн, зохицуулах үйлчлэлтэй хүнсний бүтээгдэхүүнийг нэмэгдүүлэх зорилгоор үйлдвэрлэлийг дэмжих;

и/улсын хэмжээнд лабораторийн шинжилгээний аргачлалыг шинэчлэх замаар хүнсний аюулгүйн үзүүлэлтийг бүрэн тодорхойлох, экспорт, импортын хүнсний түүхий эд, бүтээгдэхүүнд ачилтын өмнөх лабораторийн шинжилгээ, хяналт шалгалтыг хийх тогтолцоог бүрдүүлэх, хилийн болон улсын итгэмжлэгдсэн лабораторийг чадавхжуулах арга хэмжээг авч хэрэгжүүлэх;

к/хоол, хүнсний зөв, зохистой, соёлтой хэрэглээний талаарх сургалт, сурталчилгаа, соён гэгээрүүлэх ажлыг зохион байгуулах.

3.Энэ тогтоолын хавсралтад заасан төсөл, арга хэмжээг жил бүрийн хөгжлийн төлөвлөгөө, улсын төсөвт тусган хэрэгжүүлж, хэрэгжилт, үр дүнг жил бүр Улсын Их Хуралд танилцуулахыг Монгол Улсын Засгийн газар /Л.Оюун-Эрдэнэ/-т, хэрэгжилтэд хяналт тавьж ажиллахыг Монгол Улсын Их Хурлын Байгаль орчин, хүнс, хөдөө аж ахуйн байнгын хороо /Х.Болорчулуун/, Төсвийн байнгын хороо /Ч.Хүрэлбаатар/, Үйлдвэржилтийн бодлогын байнгын хороо /Б.Чойжилсүрэн/, Эдийн засгийн байнгын хороо /Ж.Ганбаатар/-нд тус тус даалгасугай.

4.Энэ тогтоолыг 2022 оны 06 дугаар сарын 17-ны өдрөөс эхлэн дагаж мөрдсүгэй.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА

Г.ЗАНДАНШАТАР

"ХҮНСНИЙ ХАНГАМЖ, АЮУЛГҮЙ БАЙДЛЫГ ХАНГАХ ТАЛААР АВАХ ЗАРИМ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТУХАЙ" МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТОГТООЛЫГ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

	Үйл ажиллагааны чиглэл	Хэрэгжүүлэх арга хэмжээ	Шалгуур үзүүлэлт	Суурь түвшин	Хүрэх түвшин	Нийт санхүүжилтийн хэмжээ /сая төг/	Санхүүжилтийн эх үүсвэр	Санхүүжилтийн хуваарь /сая төг/					Хамтран хэрэгжүүлэх байгууллага	Хэрэгжих хугацаа, оноор
								2022	2023	2024	2025	2026		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	Нэг. Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн салбарын эрх зүйн орчныг сайжруулах чиглэлээр:													
1.1.1	1.1. Хүнсний хангамж, аюулгүй байдлыг хангахтай холбоотой эрх зүйн орчныг бүрдүүлэхэд чиглэсэн хууль тогтоомжийн төслийг боловсруулж, Улсын Их Хурлын 2022 оны намрын ээлжит болон 2023 оны хаврын ээлжит чуулганы хугацаанд багтаан Улсын Их Хуралд өргөн мэдүүлэх; Тарифын зохицуулалт хийх замаар хүнсний түүхий эд, бүтээгдэхүүний импортын хамаарлыг бууруулах, экспортын чиг баримжаатай хүнс, хөдөө аж ахуйн бүтээгдэхүүний нэр төрөл, тоо хэмжээг нэмэгдүүлэх эрх зүйн орчныг бүрдүүлэхэд чиглэсэн хууль тогтоомжийн төслийг боловсруулж, 2022 онд багтаан Улсын Их Хуралд өргөн мэдүүлэх	Хөдөө аж ахуйн тухай хуулийн төслийг боловсруулж, Улсын Их Хуралд өргөн мэдүүлэх	Төсөл боловсруулсан байх	Хүнс, хөдөө аж ахуйн салбарын суурь харилцааг зохицуулсан ерөнхий хууль байхгүй.	Хүнс, хөдөө аж ахуйн салбарын оновчтой бүтэц, тогтолцоо болон мал аж ахуйн гаралтай түүхий эд, бүтээгдэхүүний бэлтгэн нийлүүлэлтийн тогтолцоог бий болгох, бодлогын уялдааг хангасан хуулийн төслийг боловсруулж, Улсын Их Хуралд өргөн мэдүүлсэн байна.	-		-	-	-	-	-	Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам	2023
1.1.2		Зохицуулах үйлчлэлтэй хуулийн төсөл болон холбогдох дүрэм, журмыг боловсруулах	Төсөл боловсруулсан байх	Хуулийн төслийг Улсын Их Хуралд өргөн мэдүүлсэн.	Зохицуулах үйлчлэлтэй хүнсний тухай хуулийн төслийг Улсын Их Хурлаар хэлэлцүүлсэн байна.	-		-	-	-	-	-	Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам	2023
1.1.3		Хүнсний тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийг боловсруулж, Улсын Их Хуралд өргөн мэдүүлэх	Төсөл боловсруулсан байх	-	Хүнсний сүлжээнд зохицуулагдаагүй үйлдвэрлэл, үйлчилгээнд үүсэх харилцааг зохицуулахтай холбоотой хуулийн төслийг боловсруулж, Улсын Их Хуралд өргөн мэдүүлсэн байна.	-		-	-	-	-	-	Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам, Эрүүл мэндийн яам	2023
1.1.4		Хүнсний бүтээгдэхүүний аюулгүй байдлыг хангах тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийг боловсруулж, Улсын Их Хуралд өргөн мэдүүлэх	Төсөл боловсруулсан байх	-	Хүнсний сүлжээний бүх үе шатанд зохистой дадлыг нэвтрүүлэх арга замыг тодорхой болгохтой холбоотой хуулийн төслийг боловсруулж, Улсын Их Хуралд өргөн мэдүүлсэн байна.	-		-	-	-	-	-	Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам, Эрүүл мэндийн яам	2023

				мэдүүлсэн байна.										
1.1.5		Ургамал хамгааллын тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгын төслийг боловсруулж, Улсын Их Хуралд өргөн мэдүүлэх	Төсөл боловсруулсан байх	-	Ургамлын эрүүл мэндийг хамгаалах, ургамал, ургамлын гаралтай бүтээгдэхүүний худалдааг дэмжих, хорио цээрийн нөхцөлийг сайжруулахтай холбоотой хуулийн төслийг боловсруулж, Улсын Их Хуралд өргөн мэдүүлсэн байна.	-	-	-	-	-	-	-	Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам, Мэргэжлийн хяналтын ерөнхий газар, Стандартчилал, хэмжил зүйн газар	2023
1.1.6		Тариалангийн даатгалын тухай хуулийн төслийг боловсруулж, Улсын Их Хуралд өргөн мэдүүлэх	Төсөл боловсруулсан байх	-	Тариалангийн салбарын эрсдэлийг бууруулах, бүтээмжийг нэмэгдүүлэхтэй холбоотой хуулийн төслийг боловсруулж, Улсын Их Хуралд өргөн мэдүүлсэн байна.	-	-	-	-	-	-	-	Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам, Мэргэжлийн хяналтын ерөнхий газар, Стандартчилал, хэмжил зүйн газар	2023
1.1.7		Улсын Их Хурлын 1999 оны 27 дугаар тогтоолд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай Улсын Их Хурлын тогтоолын төслийг боловсруулж, Улсын Их Хуралд өргөн мэдүүлэх	Төсөл боловсруулсан байх	-	Хүнсний түүхий эд, бүтээгдэхүүний импортын хамаарлыг бууруулах, экспортын чиг баримжаатай хүнс, хөдөө аж ахуйн бүтээгдэхүүний нэр төрөл, тоо хэмжээг нэмэгдүүлэхтэй холбоотой тогтоолын төслийг боловсруулж, Улсын Их Хуралд өргөн мэдүүлсэн байна.	-	-	-	-	-	-	-	Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам	2022
1.1.8		Стандартчилал, техникийн зохицуулалт, тохирлын үнэлгээний итгэмжлэлийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийг боловсруулж,	Төсөл боловсруулсан байх	-	Баталгаажуулалтын ажил, үйлчилгээний төлбөрийг чөлөөт зах зээлийн үнэ тарифтай уялдуулан тогтоохтой холбоотой хуулийн төслийг боловсруулж, Улсын Их	-	-	-	-	-	-	-	Стандартчилал, хэмжил зүйн газар, Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам	2023

		Улсын Их Хуралд өргөн мэдүүлэх			Хуралд өргөн мэдүүлсэн байна.									
1.1.9		Гол, мөрний урсац бүрэлдэх эх, усны сан бүхий газрын хамгаалалтын бүс, ойн сан бүхий газарт ашигт малтмал хайх, ашиглахыг хориглох тухай хуулийг дагаж мөрдөх журмын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийг боловсруулж, Улсын Их Хуралд өргөн мэдүүлэх	Төсөл боловсруулсан байх	-	Хүнсний давс олборлож, дотооддоо боловсруулахтай холбоотой зохицуулалт бүхий хуулийн төслийг боловсруулж, Улсын Их Хуралд өргөн мэдүүлсэн байна.	-	-	-	-	-	-	-	Байгаль орчин, аялал жуулчлалын яам, Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам	2023
1.2.1		Төрийн хяналт шалгалтын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийг боловсруулж, Улсын Их Хуралд өргөн мэдүүлэх	Төсөл боловсруулсан байх	-	Хуулийн төслийг боловсруулж, Улсын Их Хуралд өргөн мэдүүлсэн байна.	-	-	-	-	-	-	-	Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газар, Мэргэжлийн хяналтын ерөнхий газар	2023
1.2.2	1.2.Хүүхдийн хоол, хүнсний хангамжийн оновчтой тогтолцоог бий болгох асуудлаар холбогдох хууль тогтоомжид нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийг боловсруулж, Улсын Их Хуралд өргөн мэдүүлэх	Ерөнхий боловсролын сургуулийн хоол үйлдвэрлэл, үйлчилгээний тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийг боловсруулж, Улсын Их Хуралд өргөн мэдүүлэх	Төсөл боловсруулсан байх	-	Хүүхдийн хоол, хүнсний хангамжийн оновчтой тогтолцоог бий болгохтой холбоотой хуулийн төслийг боловсруулж, Улсын Их Хуралд өргөн мэдүүлсэн байна.	-	-	-	-	-	-	-	Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам, Боловсрол, шинжлэх ухааны яам	2023
1.2.3		Хүнсний аюулгүй байдлыг хангах богино хугацааны мэргэжлийн сургалтад хүнсний чиглэлийн үйл ажиллагаа эрхлэгчийг хамруулах эрх зүйн орчныг бүрдүүлэх	Эрх зүйн орчин бүрдсэн эсэх	-	Холбогдох хууль, дүрэм, журамд өөрчлөлт оруулсан байна.	-	Улсын төсөв	-	-	-	-	-	Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам, Хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын яам, Боловсрол, шинжлэх ухааны яам	2023

1.2. 4		Хоол үйлдвэрлэл, үйлчилгээний газарт зэрэглэл тогтоох, хянах, баталгаажуулах, ил тод байдлыг хангах тогтолцоо, эрх зүйн орчныг бүрдүүлэх	Эрх зүйн орчин, тогтолцоо бүрдсэн эсэх	-		Холбогдох хууль, дүрэм, журамд өөрчлөлт оруулж, тогтолцоо бүрдсэн байна.	-	Улсын төсөв	-	-	-	-	-	Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам	2022
1.3. 1			Хүнсний аюулгүй байдлын статистик үзүүлэлтийг тооцох аргачлалыг шинэчлэн боловсруулах	Нэмэлт, өөрчлөлт оруулсан эсэх	-	Хүнсний аюулгүй байдлын статистик үзүүлэлтийг тооцох аргачлалыг шинэчлэн боловсруулсан байна.	-	Улсын төсөв	-	-	-	-	-	Үндэсний статистикийн хороо, Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам	2023
1.3. 2	1.3.Хүнсний аюулгүй байдлын статистик үзүүлэлтийг тооцох аргачлалыг шинэчлэн боловсруулж батлуулах, хүнсний чиглэлийн бүх стандартад дүн шинжилгээ, үнэлгээ хийж, шаардлагатай стандарт, техникийн зохицуулалт, хүнсний сүлжээний үе шат бүрд зохистой дадлын зөвлөмж, зааврыг шинэчилж, шинээр батлах	Хүнсний чиглэлийн бүх стандартад дүн шинжилгээ, үнэлгээ хийж, шаардлагатай стандарт, техникийн зохицуулалт, хүнсний сүлжээний үе шат бүрд зохистой дадлын зөвлөмж, зааврыг шинэчилж, шинээр батлах /гол нэрийн хүнсний бүтээгдэхүүний техникийн зохицуулалтыг боловсруулах/	Батлуулсан эрх зүйн актын тоо	2	10	-	Улсын төсөв	-	-	-	-	-	-	Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам	2024
1.4. 1	1.4.Мал, амьтны гаралтай болон ургамал, түүний гаралтай хүнсний түүхий эд, бүтээгдэхүүнийг эцсийн бүтээгдэхүүн хүртэл үл мөрийг мөрдөн тогтоох бүртгэлийн журмыг боловсруулан батлуулах, цахим бүртгэлийн нэгдсэн системд шилжүүлэх	Мал, амьтны гаралтай болон ургамал, түүний гаралтай хүнсний түүхий эд, бүтээгдэхүүнийг эцсийн бүтээгдэхүүн хүртэл үл мөрийг мөрдөн тогтоох бүртгэлтэй холбоотой журмыг боловсруулан батлуулах, цахим бүртгэлийн нэгдсэн системд шилжүүлэх	Журмыг батлуулж, цахим системд шилжүүлсэн эсэх	Журмын төслийг боловсруулсан.	Журмыг батлуулж, цахим системд шилжүүлсэн байна.	-	Улсын төсөв	-	-	-	-	-	-	Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам	2024
1.5. 1	1.5.Хүнсний улирлын нөөц бүрдүүлэх, зарцуулахтай холбогдсон журмыг боловсруулан батлах	Хүнсний улирлын нөөц бүрдүүлэх, зарцуулах журмыг боловсруулах	Батлуулсан эсэх	Журмын төслийг боловсруулсан.	Хот, суурин газрын хүнсний эрэлт, нийлүүлэлтийг тогтворжуулах.	-	Улсын төсөв	-	-	-	-	-	-	Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам	2024

1.6.1	1.6.Хүнсний аюулгүйн үзүүлэлтийг тодорхойлох, пестицид, малын эм, хоруу чанар өндөртэй нян, хүнд металлын үлдэгдлийг хянах, хяналтын төлөвлөгөөг батлах	Хүнсний аюулгүйн үзүүлэлтийг тодорхойлох, пестицид, малын эм, хүнд металлын үлдэгдэл, хоруу чанар өндөртэй нянгийн бохирдлыг хянах, хяналтын төлөвлөгөөг батлах	Батлуулсан эсэх		4 төрлийн төлөвлөгөө батлагдсан байна.	-	Улсын төсөв	-	-	-	-	-	-	Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам	2022-2023
			Дүн			-		-	-	-	-	-	-		
2	Хоёр.Удирдлага, зохион байгуулалтын чиглэлээр:														
2.1.1	2.1.Хүнсний эрдэм шинжилгээ, судалгааны хүрээлэн байгуулах асуудлыг судалж шийдвэрлэх	Хүнс, хөдөө аж ахуйн салбарт шинжлэх ухааны ололтыг нэвтрүүлж, үйлдвэрлэлийн хэмжээг нэмэгдүүлэх зорилгоор эрдэм шинжилгээний хүрээлэнгээр захиалгат судалгаа, туршилтын ажил хийлгэх хөрөнгийг нэмэгдүүлэх	Жилд зарцуулагдах туршилт судалгааны ажлын санхүүжилтийн хэмжээ	250.0 сая төгрөг	Жилд 2 дахин нэмэгдүүлсэн байна.	2,000.00	Улсын төсөв	-	500.00	500.00	500.00	500.00	Боловсрол, шинжлэх ухааны яам, Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам	2022-2025	
2.1.2		Хүнсний эрдэм шинжилгээ, судалгааны хүрээлэнг бий болгох эрх зүйн орчныг бүрдүүлэх, холбогдох бусад асуудлыг шийдвэрлэх	Хүнсний эрдэм шинжилгээний хүрээлэн байгуулсан эсэх /Тийм-1, Үгүй-0/	0	1	2,100.00	Улсын төсөв	-	550.00	450.00	550.00	550.00	Боловсрол, шинжлэх ухааны яам, Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам	2022-2025	
2.2.1	2.2.Мал аж ахуй, газар тариалан, хүнсний үйлдвэр, хадгалалт, тээвэрлэлт, худалдаа, хоол үйлдвэрлэл, үйлчилгээнд стандарт, техникийн зохицуулалтын шаардлагыг мөрдүүлэх, хүнсний сүлжээний үе шат бүрд хүнсний чиглэлийн үйл ажиллагаанд зохистой дадал, хяналт, удирдлагын тогтолцоог нэвтрүүлэх, түүнийг баталгаажуулах эрх бүхий итгэмжлэгдсэн байгууллагын тоог нэмэгдүүлэх	Хөдөө аж ахуй, эрүүл ахуй, үйлдвэрлэл, тээвэрлэлт, хадгалалт, худалдаа, үйлчилгээ, хоол үйлдвэрлэлд зохистой дадлыг нэвтрүүлэх, итгэмжлэгдсэн баталгаажуулалтын байгууллагын тоог нэмэгдүүлэх	Итгэмжлэгдсэн байгууллагын тоо	1	25	-		-	-	-	-	-	Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам, Мэргэжлийн хяналтын ерөнхий газар, Гаалийн ерөнхий газар	2022-2026	
2.3.1	2.3.Хүнсний түүхий эд, бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл, нийлүүлэлтийн явцад аюулгүйн үзүүлэлтийн шаардлагыг бүрэн хангасан эсэхэд тавигдах дотоодын хяналтыг нэмэгдүүлэх, хөндлөнгийн хяналтын тогтолцоог боловсронгуй болгох, хяналтын үйл ажиллагааг эрчимжүүлэх	Хүнсний түүхий эд, бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл, нийлүүлэлтийн явцад аюулгүйн үзүүлэлтийн шаардлагыг бүрэн хангасан эсэхэд тавигдах	Хууль, эрх зүйн зохицуулалт бий болсон эсэх /Тийм-1, Үгүй-0/	0	1	-		-	-	-	-	-	Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам, Мэргэжлийн хяналтын ерөнхий газар, Гаалийн ерөнхий газар	2022-2026	

		дотоодын хяналтын тогтолцоог сайжруулах, мөрдүүлэх ажлыг үр дүнтэй зохион байгуулах																
2.3.2		Хөндлөнгийн хяналтын тогтолцоог боловсронгуй болгох, хяналтын үйл ажиллагааг эрчимжүүлэх	Хөндлөнгийн хяналт сайжирсан эсэх /Тийм-1, Үгүй-0/	0	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам, Мэргэжлийн хяналтын ерөнхий газар, Гаалийн ерөнхий газар	2022-2026	
2.4.1		Холбогдох их, дээд сургуулийн бүтэц, зохион байгуулалтыг шинэчлэх	Шинэчилсэн эсэх /Тийм-1, Үгүй-0/	0	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам, Боловсрол, шинжлэх ухааны яам, Хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын яам, Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн Тамгын газар	2022-2026		
2.4.2	2.4.Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрлэлийн чиглэлийн төрийн өмчит их, дээд сургууль, мэргэжлийн сургалт-үйлдвэрлэлийн төвийн бүтэц, зохион байгуулалтыг шинэчлэх, сургалтын чанарыг сайжруулах, эдгээр салбарт тэргүүлэх чиглэлээр суралцагчид сургалтын төлбөрийн дэмжлэг үзүүлэх, мэргэшсэн ажилтны ур чадварыг дээшлүүлэх, мэргэжлийн боловсон хүчнийг тогтвор суурьшилтай ажиллах нөхцөлийг бүрдүүлэх, шаардлагатай хөрөнгө, санхүүгийн эх үүсвэрийг улсын болон орон нутгийн төсөвт тусгах	Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрлэлийн салбарын ажилтан бэлтгэх сургалтын чанарыг сайжруулах, эдгээр салбарт тэргүүлэх чиглэлээр суралцагчид сургалтын төлбөрийн дэмжлэг үзүүлэх	Хууль, эрх зүйн зохицуулалт бий болсон эсэх /Тийм-1, Үгүй-0/	0	1	2,000.00	Улсын төсөв	-	500.00	500.00	500.00	500.00	Боловсрол, шинжлэх ухааны яам, Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам	2022-2026				
2.4.3		Хүнсний чиглэлийн үйл ажиллагаа эрхлэгч нь ажилтныг хүнсний аюулгүй байдлын ерөнхий чиг баримжаа олгох болон давтан сургалтад хамруулах ажлыг зохион байгуулах	Хууль, эрх зүйн зохицуулалт бий болсон эсэх /Тийм-1, Үгүй-0/	0	1	400.00	Гадаадын зээл, тусламж	-	100.00	100.00	100.00	100.00	Боловсрол, шинжлэх ухааны яам, Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам	2022-2026				
2.5.1		2.5.Хүнсний хангамж, аюулгүй байдлыг хангах, импортыг орлох хүнсний бүтээгдэхүүний дотоодын үйлдвэрлэлийг нэмэгдүүлэхэд шаардлагатай дэд бүтэц, эрчим хүч, уур, дулааны эх үүсвэр, шатахуунаар тогтвортой хангах	Гол нэрийн хүнс үйлдвэрлэгч, хүлэмжийн аж ахуйн уур, дулааны хэрэглээний	Холбогдох арга хэмжээг зохион байгуулсан эсэх /Тийм-1, Үгүй-0/	1	1	-	-	-	-	-	-	-	Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам, Зам, тээврийн хөгжлийн	2022-2027			

		зардлыг хөнгөлөх, чөлөөлөх зохицуулалтыг бий болгох											яам, Эрчим хүчний яам, Сангийн яам	
2.5.2		Газар тариалангийн үйлдвэрлэлийн тасралтгүй байдлыг хангах зорилгоор шатахуун, эрчим хүчийг тогтвортой нийлүүлэхтэй холбоотой арга хэмжээг зохион байгуулах	Шатахууны нийлүүлэлт тогтвортой хангагдсан эсэх /Тийм-1, Үгүй-0/	0	1	-	-	-	-	-	-	-	Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам, Зам, тээврийн хөгжлийн яам, Эрчим хүчний яам, Сангийн яам, Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн яам	2022-2028
2.5.3		Шаардлагатай тохиолдолд гол нэрийн хүнс үйлдвэрлэгчийн цахилгааны хэрэглээний зардлыг хөнгөлөх, чөлөөлөх зохицуулалтыг бий болгох, хэрэгжүүлэх	Шаардлагатай арга хэмжээг авч хэрэгжүүлсэн эсэх /Тийм-1, Үгүй-0/	0	1	-	-	-	-	-	-	-	Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам, Зам, тээврийн хөгжлийн яам, Эрчим хүчний яам, Сангийн яам	2024
2.6.1	2.6.Монгол орны байгаль, газар зүй, цаг уурын онцлогтой уялдсан уламжлалт хүнс бэлтгэх арга технологийг сэргээн таниулах, хэрэглээнд нэвтрүүлэх зорилгоор судалгаа, шинжилгээний ажлыг зохион байгуулах	Монгол орны байгаль, газар зүй, цаг уурын онцлогтой уялдсан уламжлалт хүнс бэлтгэх арга технологийг сэргээн таниулах, хэрэглээнд нэвтрүүлэх зорилгоор судалгаа, шинжилгээний ажлыг зохион байгуулах	Судалгаа, шинжилгээний ажил хийгдсэн эсэх /Тийм-1, Үгүй-0/	0	1	-	-	-	-	-	-	-	Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам, Боловсрол, шинжлэх ухааны яам	2022-2026
2.6.2		Монголын уламжлалт технологийг ашиглан онцлог бүтээгдэхүүнийг хөгжүүлэх замаар брэнд бүтээгдэхүүнийг бий болгох, монгол үндэсний хоол, хүнсний сүлжээ байгуулахад төрөөс дэмжлэг үзүүлэх	Төрөөс дэмжлэг үзүүлсэн эсэх /Тийм-1, Үгүй-0/	0	1	-	-	-	-	-	-	-	Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам, аж ахуйн нэгж, байгууллага	2022-2027

2.7.1	2.7.Хот, хөдөөгийн хөгжлийн тэнцвэрийг хангах, төвлөрлийг сааруулах хүрээнд мал аж ахуй, газар тариалангийн салбарт аж ахуй эрхлэхээр нийслэлээс орон нутагт шилжин суурьшсан иргэн, аж ахуйн нэгжид дэмжлэг үзүүлэх	Нийслэлээс орон нутагт шилжин суурьшсан хүнсний чиглэлийн үйл ажиллагаа эрхлэгч иргэн, аж ахуйн нэгжид орон нутгийн жижиг, дунд үйлдвэрийг хөгжүүлэх сангаас тэргүүлэх чиглэлд хөнгөлөлттэй зээл олгох ажлыг зохион байгуулах	Орон нутагт шинээр байгуулагдсан үйлдвэрийн тоо	21	Хот, хөдөөгийн хөгжлийн тэнцвэртэй байдал бий болж, төвлөрөл саарч мал аж ахуй, газар тариалангийн салбарын жижиг, дунд үйлдвэрлэл хөгжиж, шилжих хөдөлгөөн саарсан байна.	500.00	Улсын төсөв	-	500.00	-	-	-	Сангийн яам, Жижиг, дунд үйлдвэрийн газар, аймаг, нийслэлийн Засаг даргын Тамгын газар	2022-2027
2.8.1	2.8.Монгол Улсад үйлдвэрлэсэн брэнд бүтээгдэхүүнийг олон улсын болон бүс нутгийн хэмжээний үзэсгэлэн худалдаанд танилцуулах, сурталчлах боломжийг бүрдүүлж, экспортлох эрх зүйн орчныг бүрдүүлэх, дэмжлэг үзүүлэх	Монгол Улсад үйлдвэрлэсэн брэнд бүтээгдэхүүнийг олон улсын болон бүс нутгийн хэмжээний үзэсгэлэн худалдаанд танилцуулах, сурталчлах боломжийг бүрдүүлэх	Олон улсын болон бүс нутгийн үзэсгэлэн худалдаанд оролцох	-	Брэнд бүтээгдэхүүнийг олон улсын зах зээлд нэвтрүүлсэн байна.	-		-	-	-	-	-	Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам	2022-2026
2.8.2		Хүнс, хөдөө аж ахуйн салбарын шилдэг 100 үйлдвэрлэгчийг шалгаруулан урамшуулах	Холбогдох журмыг батлан, урамшуулал олгосон эсэх	-	Холбогдох журмыг батлан, урамшуулал олгосон байна.	500.00	Улсын төсөв	-	200.00	100.00	100.00	100.00	Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам, Төрийн бус байгууллага	2023-2026
2.8.3		"Хүнсний хангамж, аюулгүй байдал" үндэсний хөдөлгөөнийг сурталчлах, соён гэгээрүүлэх	Үндэсний хөдөлгөөнийг сурталчилсан эсэх	-	Үндэсний хөдөлгөөнийг сурталчлах арга хэмжээг зохион байгуулсан байна.	400.00	Улсын төсөв		100.00	100.00	100.00	100.00	Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам, Төрийн бус байгууллага	2023-2026
		Дүн				7,900.00	-	-	2,450.00	1,750.00	1,850.00	1,850.00		
3	Гурав.Газар тариалангийн үйлдвэрлэлийн чиглэлээр:							-	-	-	-	-		
3.1.1	3.1.Тариалангийн зориулалттай газар ашиглалтыг сайжруулах, талбайн хэмжээг нэмэгдүүлэх зорилгоор шинээр 200.0 мянган гектар хүртэл атар газрыг тариалангийн газарт шилжүүлэх, эргэлтийн талбайг 1.1 сая гектарт хүргэх, усалгаатай тариалангийн талбайг 5.0 мянган гектараар нэмэгдүүлэх, тариалангийн газрыг улсын газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөөтэй уялдуулах	Тариалангийн газрын төлөв байдал, хөрсний үржил шим, элэгдэл, эвдрэлийн үзүүлэлтүүдийг шинэчлэх	Тариалангийн газрын төлөв байдал, хөрсний үржил шим, элэгдэл, эвдрэлийн үзүүлэлт	Тариалангийн талбайн төв, баруун, хангай, говийн бүсэд нийт 450 цэгт тариалангийн талбайн мониторинг хийж мэдээлэлийн санг байгуулсан.	Тариалангийн тухай хуулийн дагуу тариаланд ашиглаж байгаа нийт талбайд хөрсний шинжилгээ хийж, шим тэжээлийн бодисын хангамжийн зэрэглэл тогтоож, бордох зөвлөмж гаргана. Тариалангийн газрын төлөв байдал, элэгдэл, эвдрэлийн зэрэглэлийг	628.00	Улсын төсөв	-	328.00	300.00	-	-	Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам, Газар зохион байгуулалт, геодези, зураг зүйн газар, хөрс агрохимийн итгэмжлэгдсэн лабораториуд	2023-2027

						зураглаж, нэгдсэн мэдээллийн санг байгуулсан байна.												
3.1.2		Тариаланд тохиромжтой байдлын судалгаанд үндэслэн атар газрыг тариалангийн газарт шилжүүлэх	Тариалангийн зориулалтаар эзэмшүүлсэн газрын хэмжээ	962.0 мянган гектар	1162.0 мянган гектар	-	Улсын төсөв	-	-	-	-	-	-	Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам	2022-2026			
3.1.3		Улаанбуудайн усалгаатай тариалангийн талбайг 5.0 мянган гектараар нэмэгдүүлэх	Усалгаатай хэмжээ	8.8 мянган гектар усалгаатай талбайд улаанбуудай тариалж байна.	Улаанбуудай тариалах усалгаатай талбайн хэмжээг 13.8 мянган гектарт хүргэсэн байна.	40,000.00	Улсын төсөв /хөрөнгө оруулалтын зээлийн хүүгийн хөнгөлөлт/	-	10,000.00	10,000.00	10,000.00	10,000.00	Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам, Сангийн яам, Монголбанк	2022-2026				
3.2.1		Таримлын шинэ сорт бүтээх, нутагшуулах, турших, тэдгээрийн сортын элит баталгаат үр үржүүлэхийг дэмжих, шинжлэх ухаан технологийн төсөл хэрэгжүүлэх	Таримлын шинэ сортыг бүтээх, турших	Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам, Ургамал, газар тариалангийн хүрээлэнтэй хамтран тариалангийн бүсүүдэд таримлын шинэ сортуудыг туршиж байна.	Тариалангийн бүс нутгийн онцлогт тохирсон таримлын үр, шинэ сорт бүтээх, турших, нутагшуулах, үржүүлэх нөхцөл бүрдсэн байна.	500.00	Улсын төсөв	-	300.00	100.00	100.00	-	Боловсрол, шинжлэх ухааны яам, Хөдөө аж ахуйн их сургууль	2022-2027				
3.2.2	3.2.Ургамлын генетик нөөцийн ашиглалт, хамгаалалт, нутагшсан сортын үрийн нөөц бүрдүүлэх, үр тариа, төмс, хүнсний ногоо, жимс, жимсгэнэ болон ашигт таримлын үр үйлдвэрлэлийн тогтолцоог бүрдүүлэх, Ургамал, газар тариалангийн хүрээлэнгийн үйл ажиллагаанд тулгуурлан улсын хэмжээнд улаан буудайн 4, тэжээлийн 2, хүнсний ногооны 5, төмсний 4, нийт 15 үрийн аж ахуйг байгуулах, сорт сорилтын үйл ажиллагааг шинжлэх ухааны үндэслэлтэйгээр хөгжүүлэх	Ургамал, газар тариалангийн хүрээлэнг түшиглэн буудай, төмс, буурцагт болон тэжээлийн таримлын анхан шатны үр үржүүлгийн төв, үтрэм байгуулахыг дэмжих	Анхдагч үрийн аж ахуйг байгуулах, үтрэмийн техникийн шинэчлэл хийх	Жилд улаанбуудайн анхдагч үр 56 тонн, элит үр 400 тонныг үйлдвэрлэж байгаа ч үтрэм, агуулах стандартын шаардлага хангахгүй болсон.	Үр тариа, төмс, буурцагт болон тэжээлийн таримлын анхдагч үр үйлдвэрлэх боломж бүрдсэн байна.	300.00	Улсын төсөв	-	100.00	100.00	100.00	-	Ургамал, газар тариалангийн хүрээлэн	2022-2025				
							600.00	Улсын төсөв	-	600.00	-	-	-	Ургамал, газар тариалангийн хүрээлэн	2022-2026			
3.2.3		Таримал ургамлын сортын бүртгэл хөтлөх, таримал тус бүрээр үр, үрслэг, суулгац үйлдвэрлэгч, борлуулагчдыг бүртгэх, цахим мэдээллийн санг бий болгох	Цахим мэдээллийн санг бий болгох	Таримал тус бүрээр үр, үрслэг, суулгац үйлдвэрлэгч, борлуулагчдыг бүртгэдэг цахим мэдээллийн сан байхгүй.	Таримал ургамлын сортыг бүртгэлжүүлэн цахим мэдээллийн сантай болж, сортын сонголт хийх боломжтой болсон байна.	100.00	Улсын төсөв	-	50.00	50.00	-	-	Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам, Ургамал, газар тариалангийн хүрээлэн	2022-2025				

3.2.4		Үр тариа, тэжээлийн таримлын үр үржүүлгийн үрийн аж ахуй байгуулахад дэмжлэг үзүүлэх	Тариалангийн бүс нутгуудад тусгай зөвшөөрөл бүхий үр үржүүлгийн үрийн аж ахуй байгуулах	Үр үржүүлгийн төрөлжсөн үрийн аж ахуй байхгүй.	Улсын хэмжээнд улаан буудайн 4, тэжээлийн 2, хүнсний ногооны 5, төмсний 4, нийт 15 үрийн аж ахуйг байгуулахад дэмжлэг үзүүлсэн байна.	-	Аж ахуйн нэгжийн хөрөнгө оруулалт	-	-	-	-	-	Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам, Ургамал, газар тариалангийн хүрээлэн, Хөдөө аж ахуйг дэмжих сан	2022-2025
3.2.5		Тариалангийн үйлдвэрлэлийг эрсдлээс хамгаалах, бүс нутагт тохирсон таримал, сорт сонгох зорилгоор анхан шатны үр үржүүлэг, сорт сорилтын төвийг байгуулах	Бүс нутгийн онцлогт тохирсон сорт сорих нөхцөлийг бүрдүүлэх	Улсын хэмжээнд сорт сорилтын төв байхгүй.	Газар тариалангийн бүс нутагт 4 төв байгуулагдсан байна.	2,100.00	Улсын төсөв	-	550.00	450.00	550.00	550.00	Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам	2022-2026
3.3.1		Үр тарианы үйлдвэрлэлийн зориулалттай техник, тоног төхөөрөмжийг гаалийн албан татвараас чөлөөлөх, татвар төлөх хугацааг хойшлуулах замаар татварын дэмжлэг үзүүлэх	Техникийн шинэчлэлтийн хувь	Үр тарианы зориулалттай техникийн шинэчлэлт 60 хувьтай байна.	Үр тарианы зориулалттай техникийн шинэчлэлийг 90 хувьд хүргэсэн байна.	-	-	-	-	-	-	-	Сангийн яам, Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам	2022-2027
3.3.2	3.3.“Монгол Улсад газар тариалан эрхлэх систем” технологийн баримт бичгийг мөрдлөг болгож, хөрсний доройтлыг бууруулах, үржил шимийг хамгаалах, сайжруулах, зохистой ээлжлэн тариалалт бүхий дэвшилтэт технологи нэвтрүүлэх, түүнд нийцсэн техник, технологийн шинэчлэл хийх	Төмс, хүнсний ногооны үйлдвэрлэлийн механикжуулалтыг сайжруулах, техник, технологийн шинэчлэл хийх зорилгоор тухайн жилд худалдан авсан техникт 50 хувийн хөнгөлөлт үзүүлэх	Механикжуулалтын хувь	Төмсний үйлдвэрлэлийн механикжуулалт 70 хувь, хүнсний ногооны механикжуулалт 48 хувьтай байна.	Төмсний үйлдвэрлэлийн механикжуулалтыг 90 хувьд, хүнсний ногооны механикжуулалтыг 80 хувьд хүргэсэн байна.	16,000.00	Улсын төсөв /Нийт үнийн дүнгийн 50 хувийн хөнгөлөлт үзүүлнэ/	-	4,000.00	4,000.00	4,000.00	4,000.00	Сангийн яам, Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам	2022-2027
						10,000.00	Гадаадын зээл, тусламж	5,000.00	5,000.00	-	-	-	Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам	2022-2026
3.3.3		Бага оврын тоног төхөөрөмж, ажлын эд ангиудыг үйлдвэрлэхэд дэмжлэг үзүүлэх	Бага оврын техник, тоног төхөөрөмж, эд ангиудыг үйлдвэрлэдэг болсон байх	Үр тариа, төмс, хүнсний ногооны бага оврын тоног төхөөрөмж, эд ангиудыг дотооддоо үйлдвэрлэдэггүй.	Бага оврын чирэх дүүжин машин, дагалдах эд ангиудыг үйлдвэрлэхэд дэмжлэг үзүүлсэн байна.	2,000.00	Гадаадын зээл, тусламж	-	1,000.00	1,000.00	-	-	Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам	2022-2026
3.4.1	3.4.Тэжээлийн тариалалт, үйлдвэрлэлийг нэмэгдүүлэх, эрчимжсэн мал аж ахуй, туслах аж ахуйд шаардагдах дотоодын хэрэгцээт тэжээлийн хангамжийг 1.9 сая тоннд хүргэхэд зохион байгуулалт болон санхүүгийн дэмжлэг үзүүлэх	Тэжээлийн үйлдвэрүүдэд дотоодоос түүхий эд худалдан авахад эргэлтийн хөрөнгийн хөнгөлөлттэй зээл олгох	Үйлдвэрийн аргаар бэлтгэсэн тэжээлийн хэмжээ	Эрчимжсэн мал аж ахуйд үйлдвэрийн аргаар бэлтгэсэн тэжээлийн хэмжээ 78.6 мянган тонн	Эрчимжсэн мал аж ахуйд шаардагдах тэжээлийг бүрэн хангасан байна.	8,000.00	Улсын төсөв /Эргэлтийн хөрөнгийн зээлийн хүүгийн хөнгөлөлт/	-	2,000.00	2,000.00	2,000.00	2,000.00	Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам, Сангийн яам, Монголбанк	2022-2026

3.5.1	3.5. Хүлэмжийн аж ахуйн үйлдвэрлэлийг 270 гектар хүртэл нэмэгдүүлэн хөгжүүлж, хүн амыг жилийн туршид шинэ ургацын ногоогоор тогтвортой хангахад чиглэсэн бодлого, үйл ажиллагааг төлөвлөн хэрэгжүүлэх, дулааны хангамж, дэд бүтэц бүхий бүс нутгуудад 50 гектар өвлийн хүлэмжийн цогцолбор аж ахуй байгуулах	Зуны хүлэмжийн аж ахуй байгуулахад лизингийн тогтолцоог бий болгож, хүүгийн дэмжлэг үзүүлэх	Зуны хүлэмжийг 100 гектараар нэмэгдүүлэх	Зуны 88 гектар хүлэмж байна.	Зуны хүлэмжийн талбайг 188 гектарт хүргэж, дотоодын үйлдвэрлэлийг 10.0 мянган тонноор нэмэгдүүлсэн байна.	-	Аж ахуйн нэгжийн хөрөнгө оруулалт	-	-	-	-	-	Банк, хүлэмж нийлүүлэгч байгууллага	2023-2026
3.5.2		Дэвшилтэт технологийн 50 гектар хүлэмжийн цогцолбор аж ахуй байгуулах	Өвлийн хүлэмжийн нийт талбай, ургацын хэмжээ	Улсын хэмжээнд өвлийн 32 гектар хүлэмжээс жилд 1.8 мянган тонн ургац хураан авч байна.	Нийт өвлийн 82 гектар хүлэмжийн аж ахуйг бий болгон, дотоодын үйлдвэрлэлийг 15.0 мянган тонноор нэмэгдүүлсэн байна.	175,000.00	Аж ахуйн нэгж /Зээлийн батлан даалтын сан/	45,000.00	40,000.00	30,000.00	30,000.00	30,000.00	Зээлийн батлан даалтын сан	2022-2026
						135,000.00	Гадаадын зээл, тусламж	-	45,000.00	30,000.00	30,000.00	30,000.00	Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам, Сангийн яам	2022-2026
						39,000.00	Улсын төсөв /Эргэлтийн хөрөнгийн зээлийн хүүгийн хөнгөлөлт/	3,000.00	12,000.00	12,000.00	6,000.00	6,000.00	Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам, Сангийн яам, Монголбанк	2022-2026
3.6.1	3.6. Хөрсний шим тэжээлийн бодисын алдагдлыг нөхөх, ургацын чанар, хэмжээг нэмэгдүүлэх зорилгоор дотооддоо бордооны үйлдвэрлэлийг хөгжүүлэх, улмаар импортыг орлох, экспортыг дэмжих чиглэлээр уул уурхайн үйлдвэрийг түшиглэн азот, фосфорын бордооны үйлдвэр байгуулах техник, эдийн засгийн үндэслэлийг боловсруулах, хэрэгжилтийг хангах	Уул уурхайн ордыг түшиглэн азот, фосфор, калийн бордооны түүхий эдийн нөөцийг судлах, үйлдвэр байгуулах техник, эдийн засгийн үндэслэлийг боловсруулах	Азот, фосфор, калийн бордооны түүхий эдийн нөөцийг судлах, үйлдвэр байгуулах техник, эдийн засгийн үндэслэлийг боловсруулах	Уул уурхайн түүхий эдийн бордооны үйлдвэр байхгүй.	Техник, эдийн засгийн үндэслэлийг хүлээн авч үйлдвэр байгуулах нөхцөлийг бүрдүүлсэн байна.	300.00	Улсын төсөв	-	300.00	-	-	-	Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн яам, Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам	2023-2024
3.6.2		Бордоог хөнгөлөлттэй нөхцөлөөр олгох	Хөнгөлөлттэй олгосон бордооны хэмжээ	Бордооны дэмжлэг үзүүлээгүй.	Бордоог хөнгөлөлттэй нөхцөлөөр олгосон байна.	13,500.00	Улсын төсөв	-	4,000.00	4,500.00	3,000.00	2,000.00	Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам	2023-2026
3.7.1	3.7. Бүх төрлийн будаа, чихрийн манжин, бусад ашигт таримлын тариалалтыг нэмэгдүүлэхэд анхаарч, шаардлагатай санхүүжилт, зээл олголтын оновчтой тогтолцоог бий болгох, бодлогын дэмжлэг үзүүлэх	Бүх төрлийн будаа, чихрийн манжин тариалах усалгаатай талбайн хэмжээг нэмэгдүүлэх	Бүх төрлийн будаа, чихрийн манжин тариалах усалгаатай талбайн хэмжээ	Цагаан будаа 2 гектар талбайд тариалж байна. Чихрийн манжин тариалдаггүй.	Бүх төрлийн будаа, чихрийн манжин тариалах усалгаатай талбайн хэмжээг 5.0 мянган гектарт хүргэнэ. Дотоодын хэрэгцээний 30 хувийг хангасан байна.	14,400.00	Улсын төсөв /Хөрөнгө оруулалтын зээлийн хүүгийн хөнгөлөлт/	-	3,600.00	3,600.00	3,600.00	3,600.00	Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам, Сангийн яам, Монголбанк, гадаадын зээл, тусламж, хувийн хөрөнгө оруулагч аж ахуйн нэгж, байгууллага	2023-2026
3.8.1	3.8. Стандартын шаардлага хангасан үр тарианы элеваторын багтаамжийг 20.0 мянган тонноор, төмс, хүнсний ногоог хадгалах механикжсан агуулах, зоорийн багтаамжийг 50.0 мянган тонноор тус тус бүсчилсэн байдлаар нэмэгдүүлэх	Нийслэл болон 21 аймагт тус бүр 500-2500 тонны багтаамжтай төмс, хүнсний ногооны бүрэн автомат, механикжсан агуулах байгуулах	Нийслэл болон 21 аймагт 500-2500 тонны багтаамжтай 55.0 мянган тонн бүрэн автомат, механикжсан агуулахыг байгуулсан байх	Улсын хэмжээнд төмс, хүнсний ногооны 253.8 мянган тонн багтаамжтай 7.3 мянган энгийн болон халаалтыг	Дэвшилтэт технологи бүхий хагас болон бүрэн автомат механикжсан агуулахыг 55.0 мянган тонноор нэмэгдүүлсэн байна.	53,750.00	Улсын төсөв /Хөрөнгө оруулалтын зээлийн хүүгийн хөнгөлөлт/	4,500.00	19,250.00	15,000.00	10,000.00	5,000.00	Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам, Сангийн яам, Монголбанк	2022-2026
						43,000.00	Аж ахуйн нэгж /Зээлийн батлан	15,000.00	15,000.00	13,000.00	-	-	Зээлийн батлан даалтын сан	2022-2024

3.10 .2		Жимс, жимсгэнийн төрөлжсөн аж ахуй байгуулах, санхүүжилт, урамшууллын тогтолцоог бүрдүүлэх, судалгаа шинжилгээний ажлыг өргөжүүлэх, тариалах технологи боловсруулах	Жимс, жимсгэнийн тариалалтын хэмжээ	7.6 мянган гектар талбайгаас 3.5 мянган тонн жимс, жимсгэнэ хураан авч байна.	Жимс, жимсгэнэ тариалсан талбайг 20.0 мянган гектар, дотоодын үйлдвэрлэлийг 33.5 мянган тоннд хүргэсэн байна.	18,000.00	Улсын төсөв	-	3,000.00	5,000.00	5,000.00	5,000.00	Сангийн яам, Байгаль орчин, аялал жуулчлалын яам, аймаг, орон нутаг, уул уурхайн компани, Олон улсын байгууллага	2022-2026
						20,000.00	Гадаадын зээл, тусламж	-	-	10,000.00	10,000.00	-	Уул уурхайн компани, Олон улсын байгууллага	2022-2026
3.10 .3		Орон нутагт жимс, жимсгэнийн суулгац үржүүлгийн төв байгуулах	Жимс, жимсгэнийн суулгац үржүүлгийн төвийг нийслэл болон 19 аймагт байгуулах	3 аймагт байгуулсан.	Нийслэл болон 21 аймаг тус бүр нэг суулгац үржүүлгийн төвтэй болж, жилд 500.0 мянган ширхэг нутагшсан сортын суулгац үйлдвэрлэнэ.	3,250.00	Улсын төсөв	-	1,250.00	1,000.00	1,000.00	-	Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам, Боловсрол, шинжлэх ухааны яам, Төрийн бус байгууллага	2022-2026
3.10 .4		Аймаг, суманд агро ойн аж ахуйг байгуулж, хүнсний хангамжийг сайжруулах, экспортыг нэмэгдүүлэх	Агро ойн аж ахуй байгуулах	Техник, эдийн засгийн үндэслэлийг боловсруулсан.	2.02 мянган гектар талбайд 150 агро ойн аж ахуйг байгуулж, 3.5 мянган ажлын байр бий болгосон байна.	26,250.00	Улсын төсөв	-	5,000.00	6,250.00	8,000.00	7,000.00	Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам, Байгаль орчин, аялал жуулчлалын яам, аймаг, сумын Засаг даргын Тамгын газар	2022-2027
						54,100.00	Гадаадын зээл, тусламж	-	13,525.00	13,525.00	13,525.00	13,525.00	Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам, Байгаль орчин, аялал жуулчлалын яам, Сангийн яам	2022-2027
						52,000.00	Хандив /иргэн, аж ахуйн нэгж/	-	12,925.00	13,025.00	13,025.00	13,025.00	Уул уурхайн компани, Олон улсын байгууллага	2022-2027
3.11 .1	3.11.Жил бүрийн намрын ургацаас стратегийн нөөц бүрдүүлэх зорилгоор 100.0 мянгаас доошгүй тонн хүнсний болон үрийн улаан буудайн нөөц бүрдүүлэх үйл ажиллагааг зохион байгуулж, эргэлтийн хөрөнгийн сантай болох	Жил бүр стратегийн хүнсний улаан буудай худалдан авч стратегийн нөөцийг бүрдүүлэх	Стратегийн нөөц байхгүй.	Жил бүрийн намрын ургацаас стратегийн нөөц бүрдүүлэх зорилгоор 100.0 мянгаас доошгүй тонн хүнсний улаан буудай бүрдүүлэх сантай болсон байна.	115,000.00	Улсын төсөв	-	35,000.00	30,000.00	25,000.00	25,000.00	Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам	2022-2027	
Дүн						1,022,278.00	-	95,500.00	291,378.00	253,800.00	204,900.00	176,700.00		
4	Дөрөв.Мал аж ахуйн үйлдвэрлэлийн чиглэлээр:							-	-	-	-	-		

4.1.1	4.1.Бэлчээрийн даацад тохирсон малын тоо толгойн зохистой харьцааг бий болгох, малын эрүүл мэндийг хамгаалах, нэг малаас авах ашиг шимийг нэмэгдүүлэх, малыг чанаржуулах, малчдын үүрэг, оролцоог нэмэгдүүлэхэд засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгжтэй хамтран ажиллах	Үржлийн хээлтүүлэгч болон цөм сүргийн хээлтэгч малыг ялган төвлөрүүлэх замаар мэргэжилтний хяналтад авах	Нэг малаас авах ашиг шим	Сүргийн бүтцийн зохистой харьцаа алдагдаж, бэлчээрийн даац, ачаалал хэтэрч, нэг малаас авах ашиг шимийн гарц буурсан.	Сүргийн эргэлтийг тооцож, бэлчээрийн даацад тохируулан зохистой харьцааг 60 хувьд хүргэнэ.	2,000.00	Улсын төсөв	-	500.00	500.00	500.00	500.00	Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам, аймаг, нийслэлийн Засаг даргын Тамгын газар	2023-2027
4.1.2		Малд үзлэг, ангилалт хийх, ялган тэмдэглэж бүртгэлжүүлэх, удам зүйн үнэлгээ хийх замаар малын ашиг шимийн үзүүлэлтийг тодорхойлох, мэдээллийн нэгдсэн санг бүрдүүлэх	Бүртгэлд хамрагдсан үржлийн малын тоо	8.5 сая толгой үржлийн мал бүртгэлд хамрагдсан.	Үржлийн хээлтүүлэгч, цөм сүргийн хээлтэгч, төвийн бүс болон тариалангийн бүсэд байгаа үхэр сүргийг ялган тэмдэглэж, бүртгэл мэдээллийн нэгдсэн санг үүсгэсэн байна.	2,000.00	Улсын төсөв	-	500.00	500.00	500.00	500.00	Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам, аймаг, нийслэлийн Засаг даргын Тамгын газар	2023-2027
4.1.3		Малын генетик нөөцийн төлөв байдлыг тодорхойлж, үнэлэх, хариу арга хэмжээг авах	Төлөв байдлын үнэлгээнд хамрагдсан малын төрөл, ашиг шимийн чиглэл, бүс, байршлыг тодорхойлох	2019 онд судалгаа хийгдсэн.	Нийт мал сүрэгт төлөв байдлын үнэлгээ хийгдсэн байна.	200.00	Гадаадын зээл, тусламж	-	100.00	-	-	100.00	Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам, аймаг, нийслэлийн Засаг даргын Тамгын газар	2023-2027
4.1.4		Бэлчээрийн ашиглалт, хамгааллыг сайжруулах, отрын нөөц бэлчээр, усан хангамж, өвс, тэжээлийн нөөц, хангамжийг нэмэгдүүлэх	Бэлчээрийн хамгааллын арга хэмжээнд хамрагдсан талбайн хэмжээ, байгуулсан отрын нөөц газар нутгийн хэмжээ, гаргасан худгийн тоо	35170 ширхэг инженерийн хийцтэй худгийг бэлчээрт ашиглаж байна. 2019-2020 онд 20 аймгийн 452 бэлчээрт хайгуул хийж, 405 уст цэгийг тогтоосон.	Бэлчээрийн тогтвортой менежментийг бүрдүүлж, тэжээлийн нөөцийг нэмэгдүүлсэн байна.	8,000.00	Улсын төсөв	-	2,000.00	2,000.00	2,000.00	2,000.00	Бүх шатны мэргэжлийн болон сургалт, эрдэм шинжилгээний байгууллага, холбоо, шинжээчийн баг	2023-2025
4.2.1		4.2.Мал, малын гаралтай түүхий эд, бүтээгдэхүүний зорилтот зах зээлийг хөгжүүлж, бэлтгэн нийлүүлэлт, анхан шатны боловсруулалт, борлуулалтын оновчтой сүлжээг бий болгох, загвар хоршоог байгуулах, шинэчлэх, хоршоолох хөдөлгөөнийг бүх талаар дэмжих	Мал, малын гаралтай түүхий эд, бэлтгэн нийлүүлэлт, анхан шатны боловсруулалт, борлуулалтын оновчтой сүлжээг бий болгох, загвар хоршоог байгуулах	Загвар хоршооны тоо	3	Загвар хоршоог байгуулж, шинээр 508 ажлын байрыг бий болгосон байна.	4,000.00	Улсын төсөв	-	1,000.00	1,000.00	1,000.00	1,000.00	Сангийн яам, Жижиг, дунд үйлдвэрийн газар, аймаг, нийслэлийн Засаг даргын Тамгын газар, хоршоодын холбоод, гадаад, дотоодын төсөл, хөтөлбөр
4.2.2	Өрхийн аж ахуйд шаардлагатай бага оврын тоног төхөөрөмж болон борлуулалтын		Өрхийн аж ахуйд бага оврын тоног төхөөрөмжийн болон борлуулалтын дэмжлэг үзүүлсэн эсэх	0	Дэмжлэг үзүүлсэн байна.	2,000.00	Гадаадын зээл, тусламж	-	1,000.00	1,000.00	-	-	Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам, Хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын яам	2022-2027

		дэмжлэг үзүүлэх															
4.3.1		Хот, суурин болон тариалангийн бүс нутагт мах, сүүний чиглэлийн үхрийн эрчимжсэн аж ахуйд дэмжлэг үзүүлэх	Өндөр ашиг шимт цэвэр үүлдрийн махны болон сүүний үхрийн тоо	Цэвэр үүлдрийн 8.9 мянган толгой үхэр байна.	Сүүний чиглэлийн цэвэр үүлдрийн 5.0 мянга, махны чиглэлийн цэвэр үүлдрийн 4.0 мянган толгой үхэр импортолж, импортын хуурай сүүний хэмжээг бууруулж, экспортыг дэмжиж, малын чанар, үүлдэрлэг байдлыг сайжруулж, мал аж ахуйн үйлдвэрлэлийн бүтээмж, үр ашгийг нэмэгдүүлсэн байна.	84,000.00	Гадаадын зээл, тусламж	84,000.00	-	-	-	-	-	-	Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам, Сангийн яам, аймаг, нийслэлийн Засаг даргын Тамгын газар	2023-2027	
4.3.2	4.3. Хот, суурин газрын ойролцоо, газар тариалангийн бүс нутагт эрчимжсэн мал аж ахуйг хөгжүүлэх, махны чиглэлийн үүлдрийн 50.0 мянган толгой, сүүний чиглэлийн үүлдрийн 50.0 мянган толгой үхрийн аж ахуй, махны болон нарийн ноост хонины үржлийн цөм сүргийн аж ахуйг бий болгох, өндөр ашиг шимт малын үр хөврөлийг гадаад улсаас нэгдсэн бодлогоор авах, үржил селекцийн ажилд биотехнологийн ололтыг нэвтрүүлэх, малын удмын санг хамгаалах, мал үржүүлэг, технологийн ажлыг эрчимжүүлэх, энэ чиглэлийн нэгжийн үйл ажиллагааг дэмжих, холбогдох санхүүжилтийг төсөвт тусгах	Сүүний чиглэлийн эрчимжсэн аж ахуй эрхлэгчдэд зээл, зээлийн хүүгийн дэмжлэг үзүүлэх	Эрчимжсэн мал аж ахуйгаас боловсруулах үйлдвэрт нийлүүлж байгаа сүүний хэмжээ /сая литр/	200.0 сая литр сүү	400.0 сая литр сүү	23,000.00	Улсын төсөв /Эргэлтийн хөрөнгийн зээлийн хүүгийн хөнгөлөлт/	-	7,500.00	7,500.00	5,000.00	3,000.00	Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам, Сангийн яам, Монголбанк	2022-2026			
4.3.3		Махны чиглэлийн эрчимжсэн аж ахуй эрхлэгчдэд зээл, зээлийн хүүгийн дэмжлэг үзүүлэх	Эрчимжсэн мал аж ахуйгаас боловсруулах үйлдвэрт нийлүүлэх махны хэмжээ	Цэвэр үүлдрийн махны чиглэлийн 2.8 мянган толгой үхэр байна.	Цэвэр үүлдрийн махны чиглэлийн үхрийг 52.8 мянган толгойд хүргэсэн байна.	23,000.00	Улсын төсөв /Эргэлтийн хөрөнгийн зээлийн хүүгийн хөнгөлөлт/	-	7,500.00	7,500.00	5,000.00	3,000.00	Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам, Сангийн яам, Монголбанк	2022-2026			
4.3.4		Махны болон нарийн ноост хонины үржлийн цөм сүргийн аж ахуйг байгуулахад дэмжлэг үзүүлэх	Махны болон нарийн ноост хонины үржлийн цөм сүргийн аж ахуйн хонины тоо	Мах, ноосны болон ихэрлэдэг удмын хонь 3.0 мянган толгойг үржүүлж байна.	6.0 мянган махны болон нарийн ноост хонь бүхий аж ахуйг байгуулсан байна.	500.00	Улсын төсөв	-	500.00	-	-	-	-	Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам	2023		
4.3.5		Малын удмын санг хамгаалах, мал үржүүлэг, технологийн ажлыг эрчимжүүлэх, энэ чиглэлийн нэгжийн үйл ажиллагааг дэмжих	Тоо толгой нь цөөрсөн үүлдэр, омгийн малын үрийн хэмжээ, мянган тун	Үндэсний үүлдэр, омгийн малын 20.0 мянган тун үр хадгалагдаж байна.	Тоо толгой нь цөөрсөн 25 үүлдэр, омгийн малын үрийн хэмжээг 50.0 мянган тунд хүргэсэн байна.	2,000.00	Улсын төсөв	-	500.00	500.00	500.00	500.00	500.00	Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам	2023-2027		
4.4.1		4.4. Гахай, тахианы болон өсвөр хонь, үхэр бордох аж ахуйг өргөтгөх, шинээр байгуулахад аж ахуйн нэгжийн оролцоог нэмэгдүүлэх, урт хугацаатай хөрөнгө оруулалт, санхүүгийн дэмжлэг үзүүлэх	Гахайн аж ахуй эрхлэгчдэд хөнгөлттэй зээлийн дэмжлэг үзүүлэх	Гахайн мах, өөхний хангамж, хувиар	Дотоодын гахайн мах, өөхний хангамж 100 хувь импортын	1.0 мянган мэгтгэй аж ахуйг бий болгож, гахайн мах, өөхний хэрэгцээний 50 хувийг	1,100.00	Улсын төсөв	-	550.00	550.00	-	-	Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам, холбогдох	2023-2027		

				хамааралтай байна.	дотоодоос хангадаг болсон байна.									мэргэжлийн байгууллага	
4.4.2		Тахианы аж ахуйг дэмжин хөгжүүлэх, үйл ажиллагааг өргөтгөх зорилгоор тоног төхөөрөмжийг гаалийн албан татвараас чөлөөлөх, татвар төлөх хугацааг хойшлуулах замаар татварын дэмжлэг үзүүлэх	Дотоодод үйлдвэрлэсэн өндөгний хангамж, хувиар	Өндөгний хэрэгцээний 52 хувийг дотоодын үйлдвэрлэлээс хангаж байна.	Дотоодод үйлдвэрлэсэн өндөгний хангамжийг нэмэгдүүлж 80 хувьд хүргэсэн байна.	-	Улсын төсөв	-	-	-	-	-	-	Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам, Сангийн яам	2023-2027
4.4.3		Махны өсвөр үхэр, хонь бордох аж ахуйг бүс, орон нутгийн оролцоог нэмэгдүүлж, дэмжин хөгжүүлэх	Өсвөр үхэр, хонь бордох аж ахуйн тоо	0	Хорио цээрийн бүс бүхий аж ахуйг түшиглэн өсвөр үхрийн 4, хонины 4 бордох аж ахуйг бүсчлэн байгуулсан байна.	-	Улсын төсөв	-	-	-	-	-	-	Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам	2023-2027
4.5.1	4.5.Зөгийн аж ахуйг хоршоолсон хэлбэрээр хөгжүүлэх, түүний бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлийг нэмэгдүүлэх, экспортлох боломжийг бүрдүүлэх	Зөгийн аж ахуйн үйлдвэрлэл эрхлэгчдийг бүсчлэл, хамтын ажиллагааны цар хүрээгээр кластерын зохион байгуулалтад оруулж, бодлогоор дэмжиж, мэргэжлийн холбоодын үйл ажиллагаанд түшиглэн хөгжүүлэх	Зөгийн аж ахуйн кластерын тоо	0	4	2,000.00	Улсын төсөв	-	500.00	500.00	500.00	500.00	Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам, аймаг, нийслэлийн Засаг даргын Тамгын газар, холбогдох мэргэжлийн байгууллага, бусад	2023-2027	
4.5.2		Зөгийн балны импортыг үе шаттайгаар бууруулах, газар зүйн заалт бүхий зөгийн балны экспортыг нэмэгдүүлэхэд хөнгөлттэй зээлийн дэмжлэг үзүүлэх	Бүтээгдэхүүний гарц нэмэгдсэн байна.	2021 оны байдлаар 680 өрх, 35 аж ахуйн нэгж 7.3 мянган бүл зөгий үржүүлж байна.	Зөгийн балны хэрэгцээг дотоодоос бүрэн хангаж, импортыг бууруулж, экспортыг дэмжсэн байна.	-	Улсын төсөв	-	-	-	-	-	Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам, аймаг, нийслэлийн Засаг даргын Тамгын газар, холбогдох мэргэжлийн байгууллага, бусад	2023-2027	
4.6.1	4.6.Мал, амьтны гоц халдварт өвчинтэй тэмцэх цогц арга хэмжээг шуурхай авч хэрэгжүүлэх, био бэлдмэлийн дэвшилтэт үйлдвэрлэлийг нэвтрүүлэх, вакцины хүйтэн хэлхээний сүлжээг бий болгох, оношилгооны лабораторийг чадавхжуулах, мал эмнэлгийн үйлчилгээний нэгжийн үйл ажиллагааг бэхжүүлэх, шаардагдах санхүүжилтийг улсын болон орон нутгийн төсөвт тусгах	Мал, амьтны гоц халдварт өвчинтэй тэмцэх цогц арга хэмжээг шуурхай авч хэрэгжүүлэх, био бэлдмэлийн дэвшилтэт технологийг нэвтрүүлэх,	Био бэлдмэлийн дотоодын үйлдвэрлэлийн хангамж, хувиар	Мал, амьтны урьдчилан сэргийлэх био бэлдмэлийн 85 хувийг дотоодоос хангаж байна.	Мал, амьтны өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх био бэлдмэлийг 100 хувь дотоодоос хангадаг болсон байна.	180,000.00	Гадаадын зээл, тусламж	-	90,000.00	90,000.00	-	-	Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам, Сангийн яам	2022-2027	

		"Биокомбинат" ТӨХХК-ийн үйл ажиллагааг өргөтгөн шинэчлэх																
4.6.2		Нийт мэдрэмтгий мал, амьтныг жилд 2 удаа дархлаажуулахад хамруулах	Гоц халдварт өвчний гаралт, тархалт буурсан байна.	2021 онд гоц халдварт өвчний гаралт: 20 аймгийн 200 сумын 443 голomt, 358.0 мянган толгой мал	Гоц халдварт өвчний тархалтыг бүрэн хяналтад авч, өвчнөөр тайван байдлыг хадгална.	125,200.00	Улсын төсөв	-	41,733.33	41,733.33	41,733.33	-	Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам, Сангийн яам	2022-2027				
4.6.3		Вакцины хүйтэн хэлхээний сүлжээг бий болгох	Ашиглалтад оруулсан хөргүүрийн тоо	Аймаг, нийслэлийн мал эмнэлгийн газарт 22 хөргүүрийг байгуулсан. Сум, дүүргийн түвшинд вакцины хөргүүр байхгүй.	Нийт 330 сумын мал эмнэлгийн тасгийг 2024 он гэхэд 50 хувийг, 2026 он гэхэд 100 хувь вакцины хөргүүртэй болгосон байна.	7,000.00	Гадаадын зээл, тусламж	-	2,000.00	2,000.00	2,000.00	1,000.00	Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам, Сангийн яам	2022-2027				
4.6.4		Мал эмнэлгийн оношилгооны лабораторийг чадавхжуулах	Өргөтгөсөн лабораторийн тоо	0	Баруун бүс, Хангайн бүс, Зүүн бүс тус бүрд лаборатори байгуулсан байна.	12,000.00	Улсын төсөв	-	3,000.00	3,000.00	3,000.00	3,000.00	Мал эмнэлгийн ерөнхий газар, аймаг, нийслэлийн Мал эмнэлгийн газар, Олон улсын байгууллага	2022-2024				
4.6.5		Мал эмнэлгийн үйлчилгээний нэгжийн үйл ажиллагааг бэхжүүлэх	Стандартын шаардлага хангасан мал эмнэлгийн үйлчилгээний нэгж, хувиар	2021 оны байдлаар 940 мал эмнэлгийн үйлчилгээний нэгж үйл ажиллагаа явуулж байгаагаас 70 хувь нь стандартын шаардлага хангахгүй байна.	Мал эмнэлгийн үйлчилгээний нэгжийн бүтэц, үйл ажиллагаа нь MNS5368:2018 стандартад 100 хувь нийцсэн байна.	-	Улсын төсөв	-	-	-	-	-	Мал эмнэлгийн ерөнхий газар, аймаг, нийслэлийн Мал эмнэлгийн газар, аймаг, нийслэлийн Засаг даргын Тамгын газар	2022-2024				
		Дүн																
						478,000.00	-	84,000.00	158,883.33	158,283.33	61,733.33	15,100.00						
5	Тав.Хүнсний боловсруулах үйлдвэрлэлийн чиглэлээр:																	
5.1.1	5.1.Мал аж ахуй, газар тариалангаас нийлүүлсэн хүнсний түүхий эдийг дотооддоо боловсруулах, бэлэн бүтээгдэхүүнийг үйлдвэрлэх, дотоодын зах зээлд борлуулсан чанар, эрүүл ахуй, аюулгүйн үзүүлэлтийн шаардлага хангасан бүтээгдэхүүнд олгож байгаа урамшууллын тогтолцоог боловсронгуй болгох	Мал аж ахуй, газар тариалангаас нийлүүлсэн хүнсний түүхий эдийг дотооддоо боловсруулах, бэлэн бүтээгдэхүүнийг үйлдвэрлэх, дотоодын зах зээлд борлуулсан чанар, эрүүл ахуй, аюулгүйн үзүүлэлтийн	Эрх зүйн орчин бүрдсэн эсэх /Тийм-1, Үгүй-0/	0	1	-	Улсын төсөв	-	-	-	-	-	Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам, Сангийн яам	2023				

		шаардлага хангасан бүтээгдэхүүнд урамшуулал олгох эрх зүйн орчныг бүрдүүлэх													
5.1.2		Гарал үүсэл баталгаажсан эрүүл малыг мал төхөөрөх үйлдвэрт, малын сүүг сүүний үйлдвэрт, өндөг, гахай, тахианы махыг нийлүүлсэн малчин, эрчимжсэн мал аж ахуй эрхлэгчид урамшуулал, дэмжлэг олгох журмыг боловсруулан батлуулах	Батлагдсан эсэх /Тийм-1, Үгүй-0/	0	1	-	Улсын төсөв	-	-	-	-	-	-	Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам, Сангийн яам	2023
5.2.1	5.2.Хүүхдийн хоол, сүү, ногоо, жимс, жимсгэнийн тэжээлийн үйлдвэрийг шинээр байгуулах, өргөтгөх, үндсэн түүхий эдийг дотоодоос бэлтгэн нийлүүлэхэд санхүүгийн дэмжлэг үзүүлэх	Хүүхдийн хоол, хүнсний хэрэглээнд зориулан ногоо, жимс, жимсгэнийн тэжээл боловсруулах үйлдвэр байгуулах	Үйлдвэр байгуулсан эсэх	Үйлдвэр байхгүй	Хоногт 5 тонны хүчин чадалтай үйлдвэр байгуулсан байна.	42,600.00	Улсын төсөв /Хөрөнгө оруулалтын зээлийн хүүгийн хөнгөлөлт/	-	10,650.00	10,650.00	10,650.00	10,650.00	Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам, Сангийн яам, Монголбанк	2023-2024	
5.2.2		Хүүхдийн сүү, сүүн тэжээл боловсруулах үйлдвэр байгуулахад хөнгөлөлттэй зээлийн дэмжлэг үзүүлэх	Үйлдвэр байгуулсан эсэх	Үйлдвэр байхгүй	Үйлдвэр байгуулсан байна.	8,520.00	Улсын төсөв /Хөрөнгө оруулалтын зээлийн хүүгийн хөнгөлөлт/	-	2,130.00	2,130.00	2,130.00	2,130.00	Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам, Сангийн яам	2023-2024	
5.2.3		Хүүхдэд зориулсан, импортыг орлох бэлэн бүтээгдэхүүний үйлдвэр байгуулахад дэмжлэг үзүүлэх	Үйлдвэр байгуулсан эсэх	Үйлдвэр байхгүй	Үйлдвэр байгуулсан байна.	12,210.00	Улсын төсөв /Хөрөнгө оруулалтын зээлийн хүүгийн хөнгөлөлт/	-	3,052.50	3,052.50	3,052.50	3,052.50	Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам, Сангийн яам	2023-2024	
5.2.4		Орон нутагт аарц, цөцгийн тосны болон сургууль, цэцэрлэгийн хүүхдийн хэрэглээнд зориулан сүүний үйлдвэр байгуулахад хөнгөлөлттэй зээлийн дэмжлэг үзүүлэх	Үйлдвэр байгуулсан эсэх	Үйлдвэр байхгүй	Орон нутагт 35-аас доошгүй тооны үйлдвэр байгуулсан байна.	32,000.00	Улсын төсөв /Хөрөнгө оруулалтын зээлийн хүүгийн хөнгөлөлт/	-	8,000.00	8,000.00	8,000.00	8,000.00	Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам, аж ахуйн нэгж, байгууллага	2024-2026	

5.3. 1		Цэцэрлэгийн хүүхдийн хоолны зардлыг төр, эцэг, эх, асран хамгаалагч хамтран хариуцах зарчимд шилжүүлэх, илчлэг, шим тэжээлийг хангахуйц байдлаар хоолны зардлыг нэмэгдүүлэх арга хэмжээг авах	Засгийн газрын хуралдаанаар шийдвэрлүүлсэн эсэх /Тийм-1, Үгүй-0/	0	1	-	Улсын төсөв	-	-	-	-	-	Боловсрол, шинжлэх ухааны яам, Сангийн яам	2022-2026
5.3. 2	5.3.Цэцэрлэг, ерөнхий боловсролын сургууль болон мэргэжлийн боловсрол, сургалтын байгууллага, дотуур байрны суралцагчийн хоолны зардлыг шим тэжээл, инфляцын түвшинтэй уялдуулан нэмэгдүүлэх, эцэг, эх, асран хамгаалагчийн хяналт, оролцоог хангах	Цэцэрлэгийн хүүхдийн хоол, ерөнхий боловсролын сургуулийн суралцагчийн үдийн хоолны нэг хүүхдэд ногдох зардлыг хоолны шимт байдал, инфляцын түвшинтэй уялдуулан өртөгт суурилсан санхүүжилтэд шилжүүлэх эрх зүйн зохицуулалтыг тухай бүр бий болгох	Эрх зүйн зохицуулалтыг тухай бүр бий болгосон эсэх /Тийм-1, Үгүй-0/	1	1	-	Улсын төсөв	-	-	-	-	-	Боловсрол, шинжлэх ухааны яам, Сангийн яам	2022-2023
5.3. 3		Цэцэрлэг, сургуулийн хүүхдийн хоол үйлдвэрлэл, үйлчилгээний нэгдсэн удирдлага зохион байгуулалттай хангамжийн цахим тогтолцоог бүрдүүлэх	Цахим тогтолцоог бүрдүүлсэн эсэх /Тийм-1, Үгүй-0/	0	1	-	Улсын төсөв	-	-	-	-	-	Боловсрол, шинжлэх ухааны яам, Сангийн яам, Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам	2022-2026
5.3. 4		Цэцэрлэг, сургуулийн дотуур байрны хоол үйлдвэрлэлд үйлдвэрийн аргаар бэлтгэсэн мах, хүнсний ногоо, сүү, сүүн бүтээгдэхүүн, гурил, хагас боловсруулсан бүтээгдэхүүн, бэлдэц нийлүүлэх аж ахуйн нэгжийг татвар, урамшууллын бодлогоор дэмжих	Эрх зүйн орчин бүрдсэн эсэх /Тийм-1, Үгүй-0/	0	1	-	Улсын төсөв	-	-	-	-	-	Боловсрол, шинжлэх ухааны яам, Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам, Сангийн яам	2023-2026

5.4.1	5.4.Хуурай сүү, хүнсний давс, хүнсний тос, төмс, төрөл бүрийн будаа, элсэн чихрийн боловсруулах үйлдвэрийг шинээр байгуулахад санхүүгийн дэмжлэг үзүүлэх тогтолцоог бүрдүүлэх	Хоногт 20.0 мянган литр шингэн сүү боловсруулж, хуурай сүү үйлдвэрлэх үйлдвэр байгуулахад дэмжлэг үзүүлэх	Үйлдвэр байгуулсан эсэх	Үйлдвэр байхгүй	Үйлдвэр байгуулсан байна.	24,000.00	Улсын төсөв /Хөрөнгө оруулалтын зээлийн хүүгийн хөнгөлөлт/	-	6,000.00	6,000.00	6,000.00	6,000.00	Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам, Сангийн яам, Монголбанк	2023-2026
5.4.2		Хоногт 15 тонн хүнсний давс боловсруулах үйлдвэр байгуулахад дэмжлэг үзүүлэх	Үйлдвэр байгуулсан эсэх	Үйлдвэр байхгүй	Үйлдвэр байгуулсан байна.	200.00	Улсын төсөв	-	180.00	20.00	-	-	Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам, хувийн хэвшил	2024-2026
5.4.3		Төмс боловсруулж цардуул, төмсөн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэх үйлдвэр байгуулахад дэмжлэг үзүүлэх	Үйлдвэр байгуулсан эсэх	Үйлдвэр байхгүй	Үйлдвэр байгуулсан байна.	2,800.00	Улсын төсөв	-	1,400.00	1,400.00	-	-	Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам, хувийн хэвшил	2024-2026
5.4.4		Элсэн чихрийн боловсруулах үйлдвэр байгуулахад дэмжлэг үзүүлэх	Үйлдвэр байгуулсан эсэх	Үйлдвэр байхгүй	Үйлдвэр байгуулсан байна.	5,200.00	Улсын төсөв	-	2,600.00	2,600.00	-	-	Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам, хувийн хэвшил	2024-2026
5.5.1	5.5.Хүнсний зориулалтын тусгай тээврийн хэрэгслээр /автомашин, вагон, онгоц/ тоноглогдсон тээврийн паркийг шинээр бий болгох, дотоодын болон экспорт, импортын хүнсний түүхий эд, бүтээгдэхүүнийг тээвэрлэх тогтолцоог бүрдүүлэх	Хүнсний тээвэр, логистик, ачаа эргэлтийн бүртгэл, удирдлагын нэгдсэн цахим сан, тогтолцоог бий болгох	Удирдлагын нэгдсэн цахим систем бий болсон эсэх /Тийм-1, Үгүй-0/	0	1	-	Гадаадын зээл, тусламж	-	-	-	-	-	Зам, тээврийн хөгжлийн яам, Эдийн засаг, хөгжлийн яам	2023-2026
5.5.2		Хүнсний зориулалтын тусгай тээврийн хэрэгслийн хүртээмжийг нэмэгдүүлэхэд зээл, татварын бодлогоор дэмжлэг үзүүлэх	Тээврийн хэрэгслийн тоо нэмэгдсэн эсэх /Тийм-1, Үгүй-0/	0	1	60,000.00	Улсын төсөв /Эргэлтийн хөрөнгийн зээлийн хүүгийн хөнгөлөлт/	-	15,000.00	15,000.00	15,000.00	15,000.00	Зам, тээврийн хөгжлийн яам, Эдийн засаг, хөгжлийн яам, Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам, Сангийн яам, Монголбанк	2023-2026
5.5.3		Хүнсний зориулалтын тусгай тээврийн хэрэгслийн парк байгуулахад дэмжлэг үзүүлэх, эрх зүйн орчныг бүрдүүлэх	Хүнсний зориулалтын тусгай тээврийн хэрэгслийн парк байгуулсан эсэх /Тийм-1, Үгүй-0/	0	1	21,300.00	Улсын төсөв	-	10,650.00	10,650.00	-	-	Зам, тээврийн хөгжлийн яам, Эдийн засаг, хөгжлийн яам, Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам	2023-2026
5.6.1	5.6.Хүнсний түүхий эд, бүтээгдэхүүнийг стандартын шаардлага хангасан зориулалтын агуулах, зооринд хадгалах, бүртгэлийн нэгдсэн тогтолцоог бий болгох, хатаах, хөлдөөх, нөөшлөх бага, дунд оврын тоног төхөөрөмжийн нийлүүлэлтийг дэмжих, хүнсний сав, баглаа боодлын дотоодын үйлдвэрлэлийг хөгжүүлэх	Хүнсний түүхий эд, бүтээгдэхүүнийг стандартын шаардлага хангасан зориулалтын агуулах, зооринд хадгалах, бүртгэлийн нэгдсэн цахим	Бүртгэлийн систем бий болсон эсэх /Тийм-1, Үгүй-0/	0	1	-	Гадаадын зээл, тусламж	-	-	-	-	-	Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам	2022-2024

		сан, тогтолцоог бий болгох																
5.6.2		Хүнсний боловсруулах үйлдвэрийн тоног төхөөрөмжийг гаалийн албан татвараас чөлөөлөх, татвар төлөх хугацааг хойшлуулах замаар татварын дэмжлэг үзүүлэх	Эрх зүйн орчныг бүрдүүлсэн эсэх /Тийм-1, Үгүй-0/	0	1	-	Улсын төсөв	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам, Сангийн яам	2023-2026
5.6.3		Хүнсний ногооны хадгалалт, тээвэрлэлтийн зориулалтын хуванцар тэвшний үйлдвэрийг байгуулахад дэмжлэг үзүүлэх	Үйлдвэр байгуулсан эсэх	Үйлдвэр байхгүй	Үйлдвэр байгуулсан байна.	110.00	Улсын төсөв	-	55.00	55.00	-	-	-	-	-	-	Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам, Төрийн бус байгууллага	2023-2026
5.6.4		Хүнсний ногоог хадгалах, тээвэрлэх, хуванцар тэвш, модны үрсэлгээ, тарьц суулгацын бортогоны үйлдвэр байгуулахад дэмжлэг үзүүлэх	Үйлдвэр байгуулсан эсэх	Үйлдвэр байхгүй	Үйлдвэр байгуулсан байна.	110.00	Улсын төсөв	-	55.00	55.00	-	-	-	-	-	-	Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам, Төрийн бус байгууллага	2023-2026
5.7.1	5.7.Хүнсний боловсруулах үйлдвэрийн хүчин чадлыг бүрэн ашиглах, тоног төхөөрөмжийн шинэчлэл хийх замаар бүтээгдэхүүний амт чанар, сав, баглаа боодлыг сайжруулах, нэр төрлийг нэмэгдүүлэн экспортын зориулалтын брэндийг хөгжүүлэх, үйлдвэрийн үйл ажиллагааг нь тогтвортой явуулахад эргэлтийн хөрөнгөөр дэмжих	Хүнсний үйлдвэрийн тоног төхөөрөмжийг шинэчлэн, бүтээгдэхүүний амт чанар, сав, баглаа боодлыг сайжруулах замаар нэр төрлийг нэмэгдүүлж экспортын бүтээгдэхүүнийг бий болгох	Бүтээгдэхүүний нэр төрөл нэмэгдсэн эсэх /Тийм-1, Үгүй-0/	0	1	-	Улсын төсөв	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам, Сангийн яам	2022-2026
5.7.2		Экспортын чиг баримжаатай брэндийг бий болгох, бүтээгдэхүүнийг хөгжүүлэх	Брэнд бүтээгдэхүүний нэр төрөл нэмэгдсэн эсэх /Тийм-1, Үгүй-0/	0	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам, Сангийн яам	2022-2026
5.7.3		Хүнсний боловсруулах үйлдвэрийн үйл ажиллагааг тогтвортой явуулахад эргэлтийн хөрөнгөөр дэмжих	Дэмжлэг үзүүлсэн эсэх /Тийм-1, Үгүй-0/	0	1	30,000.00	Улсын төсөв /Эргэлтийн хөрөнгийн зээлийн хүүгийн хөнгөлөлт/	-	7,500.00	7,500.00	7,500.00	7,500.00	7,500.00	7,500.00	7,500.00	7,500.00	Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам, Сангийн яам, Монголбанк	2022-2026

5.8.1	5.8.Хүнсний нэмэлт, биологийн идэвхт хүнсний бүтээгдэхүүн, зохицуулах үйлчлэлтэй хүнсний бүтээгдэхүүнийг нэмэгдүүлэх зорилгоор үйлдвэрлэлийг дэмжих	Хүнсний нэмэлт, биологийн идэвхт хүнсний бүтээгдэхүүн, зохицуулах үйлчлэлтэй хүнсний бүтээгдэхүүнийг нэмэгдүүлэхэд бодлогын дэмжлэг үзүүлэх	Зохицуулах үйлчлэлтэй бүтээгдэхүүний тоо	0	3	-									Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам	2022-2027
5.9.1	5.9.Улсын хэмжээнд лабораторийн шинжилгээний аргачлалыг шинэчлэх замаар хүнсний аюулгүйн үзүүлэлтийг бүрэн тодорхойлох, экспорт, импортын хүнсний түүхий эд, бүтээгдэхүүнд ачилтын өмнөх лабораторийн шинжилгээ, хяналт шалгалтыг хийх тогтолцоог бүрдүүлэх, хилийн болон улсын итгэмжлэгдсэн лабораторийг чадавхжуулах арга хэмжээг авч хэрэгжүүлэх	Улсын хэмжээнд лабораторийн шинжилгээний аргачлалыг шинэчлэх	Аргачлалыг шинэчилсэн эсэх /Тийм-1, Үгүй-0/	0	1	-		Улсын төсөв	-	-	-	-	-	-	Хүнсний аюулгүй байдлын үндэсний лавлагаа лаборатори, Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам	2022-2026
5.9.2		Хүнсний аюулгүйн үзүүлэлтийг бүрэн тодорхойлдог болох, техник, тоног төхөөрөмжийн дэмжлэг үзүүлэх	Техник, тоног төхөөрөмжийн дэмжлэг үзүүлсэн эсэх /Тийм-1, Үгүй-0/	0	1	2,500.00		Улсын төсөв	-	1,000.00	500.00	500.00	500.00	Хүнсний аюулгүй байдлын үндэсний лавлагаа лаборатори, Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам	2022-2026	
5.9.3		Импортын хүнсний түүхий эд бүтээгдэхүүнд ачилтын өмнөх шинжилгээ, хяналт, шалгалтыг хийх, эрх зүйн орчинд өөрчлөлт оруулах	Эрх зүйн орчинд оруулсан эсэх /Тийм-1, Үгүй-0/	0	1	-		Улсын төсөв	-	-	-	-	-	Хүнсний аюулгүй байдлын үндэсний лавлагаа лаборатори, Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам	2022-2026	
5.9.4		Хилийн болон улсын итгэмжлэгдсэн лабораторийг чадавхжуулах	Хүчин чадал нэмэгдсэн эсэх /Тийм-1, Үгүй-0/	0	1	-		Улсын төсөв	-	-	-	-	-	Хүнсний аюулгүй байдлын үндэсний лавлагаа лаборатори, Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам	2022-2026	
5.9.5		Хүний нөөцийг чадавхжуулах, тогтвортой ажиллах нөхцөлийг бүрдүүлэх	Хэрэгжүүлсэн эсэх /Тийм-1, Үгүй-0/	0	1	-		Улсын төсөв	-	-	-	-	-	Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам, Хүнсний аюулгүй байдлын үндэсний лавлагаа, лаборатори, аж ахуйн нэгж, байгууллага	2023-2026	

5.10 .1	5.10.Хоол, хүнсний зөв, зохистой, соёлтой хэрэглээний талаарх сургалт, сурталчилгаа, соён гэгээрүүлэх ажлыг зохион байгуулах	Иргэн, хувийн хэвшил, төрийн бус, байгууллагын зохион байгуулж байгаа хоол, хүнсний зохистой хэрэглээний талаарх соён гэгээрүүлэх боловсролыг дэмжих ажилд дэмжлэг үзүүлэх	Дэмжлэг үзүүлсэн ажлын тоо	0	5	200.00	Улсын төсөв	-	50.00	50.00	50.00	50.00	Эрүүл мэндийн яам, Боловсрол, шинжлэх ухааны яам, Эдийн засаг, хөгжлийн яам, Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам	2022-2026
5.10 .2		Нийгмийн хариуцлагын хүрээнд бүх телевиз, радиогийн хөтөлбөрт "Хүнсний аюулгүй байдлын цаг" нэвтрүүлгийг 7 хоног тутам тогтсон цагт явуулж ард иргэдийг хоол хүнсний зөв зохистой хэрэглээнд төлөвшүүлэх ажилд оролцуулах	7 хоног тутмын нэвтрүүлэг цацалт хийсэн эсэх /Тийм-1, Үгүй - 0/	0	1	-	Улсын төсөв	-	-	-	-	-	Эрүүл мэндийн яам, Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам, Монголын үндэсний олон нийтийн радио, телевиз, мэргэжлийн холбоод	2023-2026
5.10 .3		Бүх нийтийн хоол, хүнсний боловсролыг дээшлүүлэх зорилтот арга хэмжээг зохион байгуулах	Арга хэмжээ зохион байгуулсан эсэх /Тийм-1, Үгүй-0/	0	1	-	Улсын төсөв	-	-	-	-	-	-	Эрүүл мэндийн яам, Боловсрол, шинжлэх ухааны яам, Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам
						241,750.00	-	-	68,322.50	67,662.50	52,882.50	52,882.50		
НИЙТ ДҮН						1,749,928.00	-	179,500.00	521,033.83	481,495.83	321,365.83	246,532.50		